

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačnje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Razprava o Praških izjemnih naredbah.

Koalicijska vlada veseli se sijajne prve premage! Izjemno stanje v Pragi je ustavno potrjeno in sicer s pomočjo liberalnih Nemcev, neslovanskih Poljakov, in s pomočjo tiste aristokratno-klerikalne mešanice, ki jo ima grof Hohenwart v svojem žepu. Dolga in burna je bila debata, in zastopniki češkega naroda so z veliko zgovornostjo in vročim prepričanjem branili v parlamentu svojega naroda svobodo, ki jo je koalirana večina sedaj v železje izjemnih naredeb ukovala.

Knez Windischgrätz pričinja torej svoje vladanje z izjemno silo, ki pa se ne obrača proti lahonskiiredenti in drugim, državi nevarnim elementom, ampak proti — kroni in državi zvestemu slovanskemu plemenu. Našega lista stališče nasproti českim izjemnim naredbam je v stvari sami določeno. O tem nam torej ni treba pisati, in zatajiti bi morali svojo slovansko naravo, če bi pri nezgodah, ki so zakrivila posamezniki, ki pa tlačijo vzlic temu celi narod, s svojimi simpatijami ne stali ob strani bratskemu rodu!

O razpravi sami omenjamo le toliko, da se nam je zdelo, da so posebno koalirane stranke pri ti zadevi prikrivale svoje srce, in da bi bile mnogo raje videle, če bi bila vlada izjemne naredb kar pod roko zopet odstranila. Knez Windischgrätz zapisal si je na svoj program „odkritosrčnost“, ter s to besedo priložil svojemu predniku, grofu Taafeu nekako moralčno zaušnico, češ, da le ta — grof Taafe — v svoji politiki ni bil odkritosrčen in da mu on — knez Windischgrätz — to zelo v greh šteje. To „odkritosrčnost“ so pa tudi naši nemški levičarji z demonstrativnim ploskanjem pozdravljali, in to takoj, ko jo je novi ministerski predsednik v svojem programu posebno naglašal.

Vladni program, — vsaj kolikor se odkritosrčnosti tiče — pa je pri veliki debati o českih izjemnih naredbah spremenil se v svoje nasprotje. V tem oziru se lahko sklicujemo na vladno glasilo „Neue Freie Presse“, ki je očitno pisala, da te naredb niso nikomur všeč, niti nemškimi liberalcem, niti vladi sami. Čemu pa vlada vzlic temu te naredb vzdržuje, tega nam ni povedalo niti vladno

glasilo, niti dotični poročevalec parlamentarne večine, niti marki Bacquehem, ki se je z velikim govorom, kojega Nemci prehvaliti ne morejo, udeležil debate. Izjemno stanje morejo le izjemne razmere opravičiti! Ali gledé Prage je mnenje tako rekoč vseh parlamentarnih strank, da je grof Taafe v tem oziru zapustil knezu Windischgrätzu prav neprijetno dedščino, da se je prenaglil, in da bi si bila vlada lahko še na mnogo drugih načinov pomagala. Ali vzlic temu se vzdržujejo te naredb in vzorna nemška levica, ki bi jih neodkritosrčnemu grofu Taafeu nikdar ne bila privolila, privolila jih je knezu Windischgrätzu brez ugovora! In nasproti parlamentu se je kolikor mogoče zamočalo, in samo dotičnemu odseku se je pod pečatom molčljivosti povedalo, kar je vlada sploh povedati hotela. Tako skrivno in rezervirano poročanje upeljal je bil že grof Taafe, kojemu je sedanjí ministerski predsednik v svojem programu neodkritosrčnost očital. Gotovo pa je smel parlament in smelo je tudi občinstvo sploh v tem slučaju zahtevati, da se pokaže vlada v polni svoji odkritosrčnosti. Če se hoče z izjemnim zdravilom odpraviti izvanredna bolezen, ne moremo umeti, čemu se tukaj samo zdravilo spisuje in izpostavlja, o bolezní se pa skoraj ničesar ne pove. Tukaj je „odkritosrčnost“ potrebna in koristna. Ali knez Windischgrätz storil je ravno tisto, kar je pred njim storil grof Taafe, — odkritosrčen bil je samo v odseku, v parlamentu pa ne. Koliko je odtok zvedel, tega ne vemo, toliko pa smelo trdimo, da se parlamentu ni toliko odkrilo, kolikor bi se bilo moralo odkriti pri tako nevarnih ukrebnah, kakor je vsaka izjemna ukreba. Od tod torej izvira, da knez Windischgrätz ni bil odkritosrčen, in da je takoj pri prvem važnejšem slučaju zagazil v pregreho, ki jo je malo časa poprej z emfazo grajal na svojem prijetelju in predniku, grofu Taafeu!

Kakor vlada, bile pa so neodkritosrčne tudi koalirane stranke, ki so glasovali za vladne predloge. Odkritosrčna ni bila levica, ker bi morala vsled svoje preteklosti in vsled svojih liberalnih načel — izreči se proti vsaki izjemni ukrební. Ta stranka se je še celo takrat proti izjemnemu stanju izrekla, ko se je hotelo z njim ukrotiti Dunajsko anarhistvo! Ta nemško-liberalna stranka ima

vsako leto manj principov, in da je knez Windischgrätz tako prebrisan in zvit lisjak, kakor je bil grof Taafe, bi ta levičarje hitro vzgojil k pravim vladnim lakajem, ki bi konečno morda še celo za konfesionalno šolo glasovali, če bi ministerstvo zahtevalo!

Neodkritosrčni bili so pred vsem tudi Poljaki. Poljaki — o njihovem slovanstvu niti govoriti nečemo — bili so najmanj poklicani glasovati za izjemne naredb Praške, ki so, naj se reče, kolikor se hoče, s svojo ostrino zasajene le v češko, toraj slovansko meso. Poljaki, če tudi prebrisani politični kupci in mešetarji, bi se bili v tem slučaju — svojega slovanstva se itak nikdar ne spominjajo! — vender spomniti morali, kako ravno oni celi svet s svojim jokom in krikom napolnjujejo, kadar govoré o ruskih izjemnih naredbah in o ruskih zatiranjih. A vzlic temu so lahko dušno glasovali za izjemne naredb v Avstriji, ki v Rusiji tako neradi vidijo! In še celo govorniki so v debato postavili, ki se je imenoval demokrata. Ali pri vsem svojem demokratstvu govoril je tako, kakor bi obžaloval, da cela Češka ni v zasednem stanju. Če o poljskih demokratih v prihodnje ne bomo posebno veliko držali, zakrivil je to gospod Szczepanowski s svojim bratomornim govorom v debati o českih izjemnih naredbah.

Tako bi se dala vsaki stranki neodkritosrčnost očitati. Nemškim klerikalcem, českim aristokratom, in še celo našemu kanoniku Klunu in našemu političnemu pismouku Mihi Vošnjaku, ki bi bila oba tako rada za izjemne naredb glasovala, pa se nista upala. Odkritosrčen je bil samo grof Hohenwart, ki je predlagal konec debate, boječ se, da bi se še kaj več ne povedalo v korist češkemu narodu, kakor se je že! In zategadelj je stari liberalno-klerikalni grof Hohenwart udušil dalje govornike ter predlagal konec debate. Slava mu!

Tiskovne razmere na Primorskem.

Včeraj se je vršila pri Goriškem porotnem sodišču tiskovna pravda zoper izvrstni, v italijanskem jeziku pisani list „Il Rinnovamento“. Da spoznajo naši čitatelji, kake tiskovne razmere vladajo na Primorskem, hočemo tu priobčiti interpelacijo, katero

LISTEK.

„Mahničijada“.

Novi prispevki za ultra-tragikomični epos slovenski.

„Andra moi énepe Muza . .!“ Tako se začinja, kakor veste, gospod urednik, slavna „Odiseja“. S kakimi čarobnimi podobami napolnjuje ta divni poetični plod starogrškega narodnega duha domišljijo našo, s kakimi lepimi mislimi napaja našo dušo in s kakimi toplimi prirodnimi čuvstvi ogreva srce naše! Tá Odisej! Hočeš nočeš, moraš s tem junakom veseliti se in plakati spremljaje ga po njegovih čudnih, vsakeršnih priklujenj polnih potih! Ali naš vek, ali n. pr. baš mi Slovenci nimamo junaka, ki zasluži, da se slava njegova vplete v velik epos? Ah, gospod urednik, nikar ne zategujte svojih usten takisto, kakor bi na sarkastičen smebljaj, ka li? Imamo ga junaka, on živi mej nami. Odisej je pravi prithkovec v primeri z njim, k večjemu slavni — Thersites se mu smé še postaviti na stran; Don Quixote mu je samo od daleč podoben kar se tiče komične budalosti. Naš „junak“ ima v svojem „značaju“ še poseben moment anebionističnosti — in to ga dela tragičnega! Za kakih 300 ali 400 let je

namreč prepozno prišel na tá svet. Doba grmad, krvavih inkvizicij in verskih vojsk bila bi zanj kaj hvaležna! Ali danes se nam dozdeva njegova „gorečnost“ tako naivna, kakor če si v kakem velikem mestu na ulici pod električno svetiljko kak gorjanec ukreše ogenj ob kamen in potem tisto tlečo gobico vtakne v svojo nosogrejko . . .

Ali „junak“ je vsejedno naš Goriški inkvizitor, fanatizma dr. Mahnič! On sam vsaj misli, da je — junak. Tudi učenci in somišljeniki njegovi po širni Sloveniji vidijo že zdavnaj okoli prerokove glave zlat „Schein“, nekako mytično „aureolo“. On je pripoznana avtoriteta v vseh možnih rečeh — od „spolovne ljubezni“ pa do deželnozborskih volitev, od poezije in estetike pa do teorije vohunstva. On je kritični orakelj, kateremu se klanjajo celó infulirane glave . . .

In Vi, gospod urednik, majete z glavo, češ, da „dr.“ Mahnič ni sposoben in hvaležen junak za moderni epos? Vidi se Vam, da se malo ali nič ne pečate s teorijo junaških eposov. Nekdó, ne vé se, kdo je sicer spisal roman „4000“ iz tragikomičnega delovanja blaženega Antona s Kala, ali jaz bi rad imel epos v verzih! Kdo nam ga naj spiše? Kdo bi imel tako fantazijo, da bi se upal lotiti takega

velikanskega dela! Homer, Cervantes, Firdusi, Ariost — vse mrtvo! Prašal bom še katerega izmej pesnikov Ljubljanskega „Dom-in-Sveta“; pri tistih pesnikih je še pravi „ogenj“, neprisiljena navdušenost, izvirna duhovitost — — — jednega tistih bom še prašal, če si upa spisati epos o dr. Mahniču ali „Mahničijado“. Ako mi pri teh poetih spodletí, potem gospod urednik, ne dobimo nikdar „Mahničijade“ . . .

No, kar se mene tiče, jaz, veste, da kaki „Mahničijadi“ seveda nisem kos, a tako-le splošni načrt celega eposa bi pa že sestavil. Nekaj „spevov“ sem provizorično že skiciral, samo nikar tega nikomur ne pravite, da me kdo ne prekosí! Zdaj zbiram zlasti gradivo, posamezne prispevke si zabeležujem itd. Zaduje dni sem zopet obogatil svoj zapišnik s takimi prispevki za bodoči slovenski tragikomični epos. Vsi ti prispevki niso majhne cene, ker sloné na zgodovinski, t. j. resnični podlagi. Izjemoma Vam jih pošiljam na ogled, za poskušnjo, da se sami prepričate, kako se dá prav lahko sestaviti iz takih navideznih malenkostij cela epopeja — seveda, če človek zna! To se razume, da ad interim, dokler ne najdem mojstra-poeta (o. pr. pri „Domu in Svetu“) ostane vse tajno mej nama, ali, kakor diplomati govoré, „sub rosa“ . . .

je v drž. zboru podal poslanec dr. Lueger in katero so še mimo njega podpisali poslanci dr. Ferjančič, Alfred Coronini, dr. Gregorec, dr. Gregorčič, Nabergoj, Spintič, dr. Laginja, Pfeifer, Robič, Povše, Dapar, Perič, knez Liechtenstein, dr. Gessmann in Schlesinger. Ta interpelacija slóve:

„V Gorici izhaja list „Il Rinnovamento“, ki se neprestano konfiskuje in ki je izpostavljen najneverjetnejšemu preganjanju od strani c. kr. oblastev, dasi si je postavil nalogo, delovati za avstrijsko državno idejo na meji in se boriti zoper iredentizem.

V italijanskem jeziku pisan, s takimi tendencami delujoč in vrh tega še neodvisen list, to je na Primorskem prava redkost. Prenesrečna, samomorska politika, katero tira vlada v tej provinciji, ne pri-pusti, da bi se kdo potegnil za tlačeno slovensko prebivalstvo v tej deželi ali naskočil žide in druge pospeševalce iredentizma, niti najmanjšo kritiko oblastvenih naredeb in zmot, kamoli pojasnjenje razmer, ki vladajo ondu na škodo cele države.

Že dné 1. marca t. l. stavili so poslanci dr. Gessmann in tovariši do pravosodnega ministra z dokazi opremljeno interpelacijo, na katero se ni odgovorilo in ki tudi ničesar ni koristila. Da, od tedaj se c. kr. oblastva in zlasti gospod namestnik še nekam posebno trudijo, da bi uničili ta, popolnoma na avstrijsko-patrijotični podlagi stoječi list in njega pogumnega urednika spravili v nesrečo.

Ne samo, da se konfiskacije množé, izmišljajo se tudi že neresnični popravki in nalagajo čutne glóbe. Da bi se naročniki odvrnili od lista, naročilo se je c. kr. orožnikom, naj v javnih lokalih in tudi v privatnih hišah poizvedo, kdo je na list naročen, in naj tistega naznanijo. Tudi c. kr. pošta mora sodelovati ter pošilja naročnikom namenjene liste administraciji nazaj, časih celo z nesramnimi opazkami. Tako je c. kr. poštni urad v Rubiji pri Gorici dne 18. julija 1893 zavrnil list z opazko „Si prega di non disturbare piu con questo fogliaccio“. (Prosi se, ne več nadlegovati s tem lističem).

Ker vse to ni nič zaleglo in je „Rinnovamento“ prej ko slej izhajal, prišlo je v porabo novo sredstvo. Dobrodošli povod za to so bili nekateri Dunajski dopisi o namestniku Rinaldiniju in o primorskih razmerah, obelodanjeni v „Neue Preussische Zeitung“, katere dopise je bil „Rinnovamento“ priobčil v prevodu.

Vršile so se hišne preiskave pri domnevanem pisatelju oziroma prelagatelju tistih dopisov, ki jedva nemški razume in ni sposoben preložiti kakega članka, potem pri tedanjem odgovornem uredniku in v tiskarni. Dva redarja sta odgovornega urednika gnala kakor kakega hudodelca na okrožno sodišče, kjer se je mož dal prestrašiti ter povedal neresnico, da ni bil nikdar odgovorni urednik lista.

C. kr. državno pravdníštvo je porabilo to izjavo ter proti prvoimenovani osebi, proti voditelju tiskarne in prejšnjemu odgovornemu uredniku začelo subjektivno postopati.

Neka četrta oseba, ki ni imela nikakih zvez z „Rinnovamentom“, bila je dvanaest dni v preiskovalnem zaporu, potem pa jo je c. kr. državno pravdníštvo s posebno spretnostjo zapletlo v zatožbo.

Zatožni spis je vreden posebne pozornosti, ker toži c. kr. državno pravdníštvo zaradi vseh, tekom tega leta konfiskovanih člankov — to je gotovo iz-

reden slučaj — in sicer v prvi vrsti novega odgovornega urednika rečenega lista, dočim je popolnoma ignoriralo — v zamolčanju se kaže mojster sloga — dva tudi konfiskovana članka „Lo smarrimento di una lettera amorosa“ (Izgubljeno ljubavno pismo) in pa pesem na Goriškega župana, ki sta oba za prizadeti osebi posebno značilna.

To izgubljeno ljubavno pismo, ki je najbrž glavni povod vsemu z visoke strani prouzročenemu preganjanju, pisano je bilo neki trafikantini v Trstu in podpisano s „Teodorčino“. Dasi nív tem pismu čisto nič, kar bi bilo zoper moralo, se je vršila razprava o ugovoru vender t a j n o, češ, da gre za visokega državnega funkcionarja v deželi. Konfiskacija se je potrdila. Tudi pri pesmi zoper Goriškega župana, tega protegéja namestnikovega, se je postopanje c. kr. državnega pravdníštva pokazalo kot utajevanje, kakeršno je navadno na Primorakem.

Z ozirom na popisane razmere, ki svedočijo, da vlada pri c. kr. oblastvih neka animoznost, vsled katere se je za prizadete osebe bati najhujšega, z ozirom na sestavo Goriških porot, pri katerih so večinoma samo Italijani porotniki, dasi sta dve tretjini prebivalstva slovanske narodnosti, z ozirom na žalostno perspektivo, katero imajo po skušnjah letošnjih porotnih obravnav zatoženci, mej kojimi so trije Slovani, vprašajo podpisanci — prilagaje interpelaciji zgoraj omenjeno zatožnico in več številčk lista, — njegovo ekselencio gospoda pravosodnega ministra:

Ali je voljan, prepričati se o resničnosti gorenjih naredeb in naročiti kar treba, da se slovanski državljani ne bodo na milost in nemilost izročali svojim sovražnikom, in da se naredi konec šikanam in preganjanju, kateremu je patrijotičen list za svojo resnicoljubnost in odkritost izpostavljen od strani c. kr. oblastev.“

Državni zbor.

Na Dunaji, 14. decembra.

V današnji večerni seji začela se je razprava o budgetnem provizoriju. Ministerski predsednik knez Windischgrätz oglašil se je prvi in rekel, da vlada še ni imela prilike storiti kaj, kar bi jej bilo pridobilo zaupanje tistih krogov, kateri jej sedaj še ne zaupajo, in utrdilo naklonjenost tistih, ki jej blagohotno zaupajo. Delovanje vlade je odvisno od zadovoljnosti vladarjeve in od podpore parlamenta. Politična situacija je ustvarila koalicijo velikih treh strank za skupno zakonodajno delovanje. Če se jej pridružijo še drugi elementi, bo to vlada z veseljem pozdravila, sicer se pa nadeja, da si koalicija pridobi novih prijateljev in utolaži njene nasprotnike. Vlada ima težke naloge rešiti in more svoj smoter doseči le če zavezniki zapostavijo marsikako svojo željo v interesu skupnega delovanja. To požrtvovalnost je le tedaj pričakovati, če se zavezniki zedinijo na ohranitev skupnih državnih interesov in zaupajo vladi, da ta ne bo ničesar storila, kar bi bilo proti njihovim temeljnim načelom. Sklicujé se na vladno izjavo pristavljam samo še zagotovilo, da ima vlada trdno in dobro voljo, držati se svojih obljub.

Posl. dr. Brzorad pravi, da je novo ministerstvo samo slabša izdaja Taafsovega kabineta. Minister Piener bo v ministerstvu važno ulogo igral. Že njegovo ime pomeni za češki narod program.

Kadar je utegnil, prišel je mej rojake svoje na južno Štajersko in kadar je bil dobre volje, deklamiral je na veselje cele družbe to ali ono pesem slovensko. Še preteklo poletje deklamiral je rajni dr. Malis v neki slovenski družbi starogrško basen „Pegaz in orel“ („Ljublj. Zvon“ 1891) dovršeno lepo ter spremljal to deklamacijo svojo z nedosežno mimiko. Dr. Malis je bil od srca vesel, kadar je čital, da je kdo Mahniča „potipal“ ...

Nr. 4. V Celji se dela v novejšem času propaganda za Mahniča, odkar na c. kr. gimnaziji vsega spoštovanja vredni starina g. Ivan Krušič ni več profesor veronauka. Ni še namreč dolgo tega, ko je neki duhovni gospod ukazal nekaterim gimnazijskim dijakom, da so morali zaupnico podpisati — dru. Mahniču! Tudi vsak abiturijent, ki hoče vstopiti v Mariborsko bogoslovje, mora poprej iti k dotičnemu gospodu ter vpričo njega podpisati zaupnico dru. Mahniču! Ali to ni pikantno, kaj?

Glejte, gospod urednik, ali ni dr. Mahnič zares — junak, vender vsaj komičnega eposa? Čez vse gimnazije že ima svojo neomejeno oblast! Na vse zadnje se bo še na naši gimnaziji ustanovil kak „Spitzelverein“ ...

Jože Polulski.

Grof Thun je še vedno namestnik na Češkem, in on naj resničnost in odkritost spravi kot načelo v upravo? Govornik izjavi, da bo njegova stranka glasovala proti budgetnemu provizoriju.

Posl. dr. Menger pravi, da se levica ni šele valed volilne reforme odvrnila od ministerstva Taafsovega, ki je imelo narodnostno vprašanje za nekaj dispozicijski fond, nego še iz drugih razlogov, kateri so se nabrali tekom let. S koalicijo se je dosegel odstop Taaffov in ustanovitev ministerstva sodelovanjem parlamentarnih strank ter nekaj, kar je v Avstriji novo, to namreč, da se je ovrgla trditve, da Avstrije stranke druga drugo bolj sovraži, nego ljubi svoje in državne interese. V zbornici je sivolaz državnik, proti kateremu sem se z novo silo boril, odkar sem stopil v politično življenje. Priznam sedaj, da je on v minoli krizi, ki bi bila lahko postala nevarna, dal prvi znamenje, da morajo avstrijske stranke državo bolj ljubiti, nego druga drugo sovražiti. Z glasovanjem o provizoriju se izreče vladi zaupanje in zato priporoča govornik vzprejem predloge.

Posl. Schlesinger se izreče zoper koalicijo in se bavi potem z vprašanjem o regulaciji valute.

Razprava se zaustavi. Nabergoj interpelira zaradi postopanja uprave Tržaških skladišč napram slovenskim delavcem.

Prihodnja seja jutri.

Na Dunaji, 15. decembra.

V današnji seji govorili so skoro sami slovenski poslanci, namreč Klun, dr. Ferjančič, grof Hohenwart in dr. Gregorec. V imeni poljskega kluba je govoril vitez Benoš, v imeni vlade pa finančni minister dr. Piener. Debata je bila jako zanimiva.

Posl. Klun pravi, da odobrava nekatere točke vladnega programa in kar je obljubila storiti za socialno bedo, to je vsem po godi. Ali samo z materijelnim zboljšanjem ni dovolj storjeno, skrbeti je tudi za pravno zboljšanje razmer. V tem oziru bi bilo želeti, da je vlada določneje govorila, ker je v naši katoliški državi ne sme biti strah priznati, da je vera jedino zdravilo in da hoče zato cerkev čim bolj podpirati. Tudi resničnost in odkritost, katero je obljubila, odobrava vsakdo, a dobro bi bilo, da je svoj program popolnila z besedo pravičnost. Če nismo z vlado povsem zadovoljni, tako je tega krivo ne toliko to, kar je v programu izrekla, kakor to, kar je zamolčala. Odkar so se izdali državni osnovni zakoni, obrneno je vse stremljenje malih narodov na to, da se izvede zajamčena jim ravnopravnost. Nekateri teh narodov so še vedno tam, kjer so bili pred 25 leti, ali pa so še na slabšem. Kaj se je v prestolnem govoru l. 1879. vse obljubilo! A vlada je imela samo lepe besede za nas in kar je storila, to je storila ne iz lastnega nagiba ampak vsled pritiska okolištin. V tem obziru pogrešamo — žal — v vladnem programu vsakega pojasnila. Umevno je torej, da pri tem nedostatku v programu ne moremo vladi nič preveč zaupati in da smo se koaliciji pridružili z neko rezervno, kar je vidno iz Šukljeve resolucije. V naprej in za vsako ceno se pa nismo izrekli kot nasprotniki novih razmer. Kakor bo vlada proti nam postopala, tako mi proti vladi, katera nima povoda, zoperstavljam se pravičnim našim težnjam. Naše zahteve so znane. Mi ne zahtevamo izjem, dobrot in koncesij, ampak samo našo pravico. Vlada nam lahko ustreže, ker ne zadene to nikjer ob pravice drugih narodov. Slovenci zahtevamo zase samo tiste obzire, kateri se jemljejo pri vsaki priliki na druge narode. V interesu države bi bilo, ustreči pravičnim potrebam in zahtevam slovenskega naroda, ne pa cesarju in državi tako udanega naroda, kakor so Slovenci, ostro odbijati. Nadejamo se, da bo nova vlada ustregla pravičnim prizadevanjem in zahtevanjem slovenskega naroda ter mu dala sredstva za izobraževanje v materinščini ter slovenskemu jeziku v šoli in v uradu pomagala do pristojne mu veljave. Če je vladi res na koaliciji, potem mora biti koalirancem dobrohotno naklonjena, ne sme nasprotovati njihovim zahtevam, nego jim mora pomagati, da dosežejo svoje smotre. Sprijazniti se mora z mislijo, da je v Avstriji poleg Nemcev še nekaj drugih narodov, ki imajo iste pravice kakor nemški. Če pa bi vlada ne imela moči, poguma ali volje — česar ne verujemo — dovoliti to narodom, kar jim gre, potem bi seveda vedeli kako nam je soditi koalicijo in bi po tem ravnali.

Dalje v prilogi.

Ergo? — Da!

Nr. 1. Dr. Mahnič je bil poslal, ali dal poslat, tisti zvezek „Rim. Katolika“, v katerem je napadal dva Mariborska duhovnika, namreč dra. Medveda in vikarja Hudovernika, knezoškofu dru. Napotniku. Kaj je storil knezoškof dr. Napotnik? Zapisal je na platnice dotičnega „Rim. Katolika“: „Ne sprejme se! Retour!“ ...

Nr. 2. Dr. Mahnič je bil pisal letos v Zagreb lastniku in izdajatelju „Agramer Tagblatt“ laskavo pismo, v katerem obeta „Tagblattu“ najmanj kakih 300 abonentov več, ako se izdajatelj zaveže, da bode pisal list po novih Mahničevih principih! Kaj je odgovoril „Agramer Tagblatt“? „Wir können Ihrem Anerbieten, H. Dr., nicht entsprechen!“ (Tako nekako!) ...

Nr. 3. Pred nekaj tedni umrl je tam gori v Strassengu pri Gradci cistercijski menih dr. Gabrijel Malis. Bil je Slovenec, rojen v Št. Petru v Savinjski dolini. Dasi je živel na tujem, vender ni pozabil domovine svoje, nego se živo zanimal za vse narodno in kulturno gibanje slovensko. Poznal je zlasti na tanko tudi najnovejšo literaturo našo, čital tudi Mahničeve napade na književnost našo.

Posl. dr. Ferjančič pravi, da je ves parlament zadnji čas tičal v političnem marazmu. Državni voz je bil tako zavožen, da ni nihče vedel, kaj in kako. Iz tega položaja nam je pomagala volilna reforma prejšnje vlade, ki je Taafeu izpodbila tla in naredila prostor drugi vladi. Že sestava te nove vlade ne more v nas obujati zaupanja. Imenuje se koalicijska vlada, ali koalicije ni preveč doslovno jemati. Deset milijonov Slovanov ni zastopanih v koaliciji, in zato vara sam sebe, kdor o njej govori. Program nove vlade že celo ni tak, da bi jo mogli podprati. Justična reforma nam je pri sreci prav tako, kakor vsaki drugi stranki. Volilno reformo z interesnimi skupinami pa, kakeršno je vlada napovedala, bomo morali odkloniti. Tudi tisti točki programa, v kateri se pravi, da morajo do rešitve volilne reforme mirovati politična vprašanja, ne moremo pritrditi, ker ne moremo dopustiti, da bi le za nekaj časa mirovalo narodnostno vprašanje. Sicer pa ima ta izraz za koalirane stranke poseben pomen, ker so levičarska glasila, koj ko se je govorilo o koaliciji, izjavljala, da se je levica oklene le če se ji zagotovi narodno in politično posestno stanje in dan pred razglasenjem programa je „Fremdenblatt“ izpovedal, da je podlaga koaliciji zapostava narodnostnih vprašanj. Govornik navaja potem pritožbe slovenskega naroda glede šol in narodov, pojasnjuje sedanje razmere in nadaljuje potem: Z ozirom na te razmere se napram koaliciji ne moremo znebiti neke previdnosti in obžalujemo, da je obče spoštovani državnik, ki je pri ustanovitvi koalicije igral tako odločilno ulogo, in katerega pošilja slovenski narod dvajset let v to zbornico, vse to prezrl ali pa zanemaril, da je mislil, da smo zadovoljni s samim konservativizmom. Mi Slovenci nimamo prav za prav ničesar konservirali. Preteklost je za nas samo vrsta krivic. Če pa razumete s konservativizmom to, da se nove razmere razvijajo organsko iz starih, potem smo mi konservativci po prepričanju. Ali mi hočemo razvoj, ne pa zastajanje in mir in zato z ozirom na te razmere in na vladni program nismo dvomili in odlučali ločiti se od zveznikov, da bi se ne mislilo, da podpiramo tako vlado in tako politiko. V stari zvezi ostali rojaki izjavili so na usta predgovornika, da sodijo razmere takisto kakor mi, da nas loči samo različna taktika in slovesno so obljubili, da krenejo na tisto pot, kakor mi, če se ne ugoti našim tirjavam. Vzlic temu morem v imeni klubovih tovarišev izjaviti, da bomo glasovali za budget, ker je ta potreben in ker ni izključeno, da bo vlada preiskala naše razmere in je sanirala, ekselenci Plener in Wurmbrand sta rekla svoji stranki: Gospodje! Državne osnovne zakone imamo in ti se morajo izpolniti. Če bi se to ne obistinilo, našli nas boste v boju na strani drugih Slovanov. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Posl. grof Hohenwart povdarja, da ni dovoljevanja budgeta nikdar zmatral za izraz zaupanja vladi in da bodo konservativci glasovali za predlog, ker je potrebna. Ker bodo govorniki vseh strank pri tej priliki določili svoje stališče, naj storim tudi jaz tako. Kakor levičarji in Poljaki, stopili so tudi konservativci v koalicijo, ne da bi se bili odpovedali svojim principom. Zmerne stranke so se združile ne samo, da izvedejo primerno volilno reformo, nego tudi da odbijajo tirjatve radikalizma in pospešujejo interese prebivalstva. Program vlade nalaga sicer strankam neko samozatajevanje, nikakor pa ne določa, da mora ves razvoj naših institucij zastati, narobe, v okviru obstoječih zakonov se da v vsakem obziru še marsikaj storiti, da se ustreže opravičnim zahtevam. Vlada je obljubila krepko upravo in z ozirom na to, da sedé v ministerstvu pristaši raznih strank in ima vlada impozantno večino, jej bo mogoče, resno in odločno postopati, odbijati ekstremne tirjatve in zadoščati resničnim potrebam. To nas navdaja z nadejo, da bode vladno delovanje tako, da jo bomo mogli z veseljem in z vso silo podpirati.

Poslanec dr. Gregorec pravi, da so on in tovariši njegovi morali izstopiti iz Hohenwartovega kluba, ker zanje ni mesta v koaliciji, s katere ministerstvom je nemško-liberalna stranka dobila drž. upravo v roke. Nova vlada je nemško-liberalna in to pomeni zapostavljanje in preganjanje slovanskih narodov, nedotakljivost liberalnega šolstva in liberalnih konfesionalnih zakonov, manchestrovstvo in

proletarizovanje srednjega stanu, nove dolgove in nova bremea. Take vlade ne morejo jugoslovanski poslanci podpirati. Teško nam je bilo, ločiti se od dolgoletnih prijateljev, a kriv je tega naš skupni vodja, ki je brez naše vednosti in zoper našo voljo podrl grofa Taafe in ustvaril novo situacijo. Ne Plener z vibrirajočo perjanico na šlemu, ampak verni Fridolin, dolgoletni in pogumni vodja konservativcev je vrgel grofa Taafe in ne na korist svoje stranke, ampak na korist nasprotnikov. Grof Hohenwart je pred Plenerjem kapituliral in držal streme, ko se je ta dvignil na sedlo. Ta katastrofa avstrijskega konservativizma, prouzročena po vodji konservativcev, je najbolj presenetila ves svet. Taafeova volilna reforma je imela namen, uničiti premoč nemško-liberalne stranke. Da je grof Hohenwart sam prevzel vlado ali postavil v ministerstvo dva konservativna parlamentarca, potem bi se Jugoslovani ne spodtkali tako, kakor sedaj ob vladi. Tako pa je ministerstvo Windischgrätzovo nova izdaja Lasserjevega ministerstva. Plener sam pomeni popola program in sicer program liberalnega manchesterstva. Njegovo imenovanje je na borzi obudilo največjo radost. Gospodarski razvoj bo najbrž tak, kakor za časa Lasserja, tudi krah ne izostane in iz teh vzrokov nečejo jugoslovanski poslanci stati v koaliciji, ker nečejo biti sokrivci tega, kar gotovo pride. Vlada zahteva, naj mirujejo politična vprašanja. To se lahko zahteva od tistih, ki so siti, ne pa od tistih, ki so lačni. Svojemu vodji sledili smo vsaj v začetku z največjim zaupanjem in z ozirom na njegove zasluge za konservativno in za narodno stvar. Kmalu pa je nastala vedno rastoča nezaupnost in naposled je naše zaupanje popolnoma ugasnilo. Narobe-Mozes nas je vodil štirinajst let po Taafeovi puščavi, nazadnje nas pa speljal zopet v Egipt, to je pod nemško-liberalni regime. Znani lonci z mesom so sicer tukaj tudi, ali okoli njih stoji toliko narodnih naših nasprotnikov, da ne moremo do njih. Zato smo se od njega ločili in zdaj mislimo kot člani slovanske koalicije čakati, kaj se primeri. Najbrž pojdejo za nami tudi konservativci in čim se to zgodi, spomnili se bodo Poljaki svoje dolžnosti in — konec bode četrti liberalni eri ter čas za obnovev železnega obroča. Dotlej pa se bomo jugoslovanski poslanci odločno potezali za pravice in tirjatve narodove, delujoč za Boga, cesarja in domovino. (Živahno odobravanje in ploskanje.)

Posl. vitez Benoč izreče v imeni poljskega kluba vladi zaupanje pričakuje, da bode delala v zmislu avtonomije in ustrezala željam posameznih narodov, v kolikor je to mogoče z ozirom na državo, ter upa, da bode vse opustila, kar bi moglo oškoditi enakovrednost koaliranih strank.

Posl. dr. Laginja navaja pritožbe in tirjatve isterskih Hrvatov in Slovencev ter pravi: Za avstrijsko vlado je naravnost sramota, da stoji na čelu politične vlade na Primorskem moč, ki ne zna jezika velike večine prebivalstva in je odkrit sovražnik tega naroda. Govornik se izreče zoper budget.

Posl. dr. Romančuk pravi, da Malorusi ed vlade ničesar ne pričakujejo, in da jej zato tudi ne zaupajo.

Posl. Spinčič dolži upravne organe na Primorskem, da sovražijo Slované in je preganjajo ter navaja dolgo vrsto vzgledov s katerimi dokazuje „da se Primorska preparira za odstop Italiji in da vladni organi to podpirajo“.

Finančni minister dr. Plener konstatuje, da da so pri budgetnem provizoriju nekdanje običajne finančne debate prišle in navade. Vzlic temu hoče tudi s tega stališča pojasnim budget. Govornik razpravlja obširno o finančnopolitičnih namerah vlade in razvije v tem oziru cel program. Glede političnega položaja pravi, da stranke svojih teoretičnih nazorov ne morejo do pičice vzdržati. Veže jih pa to, da priznavajo opravičenost avstrijske tradicije. Prejšnje vlade so pač tudi v narodnostnem oziru grešile, zlasti v Istri in v Dalmaciji, kar pa se bo zboljšalo. Trditev poslanca Gregorca, da je marki Bacquehem iz vladnega programa izpustil točko o ravnopravnosti, je neosnovana. Osebnost občevanje mej koaliranci bo nasprotstva ublažile. Prej se ni mogla postaviti koalicija velikih treh strank, ker se take stvari ne dajo prisiliti, ampak se morajo razviti same iz sebe. Revolucijskim govorom se vlada ne bo uklonila.

Seja se na to zaključí. Prihodnja seja zvečer.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 16. decembra

Izjemne naredbes.

Pri glasovanju o Heroldovem predlogu, naj se z izjemnimi naredbami določeno sistiranje porot ne odobri, glasovali so za predlog: Mladočehi, moravski Čehi, člani jugoslovanskega in Spinčičevega kluba, protisemiti, nekateri divjaki, Malorusi Romančuk, Teliševski in Podlasecki ter socialista Kronawetter in Pernerstorfer; proti predlogu: levičarji, Poljaki in konservativni klub. Glasovanja so se vzdržali: vsi nemški nacionalci izvemši Fürnkranza in Polzhoferja, ki sta glasovala za Heroldov predlog, potem levičarji Beer, Exner in Fournier, vsi Trentinci in isterska poslanca Bartoli in Rizzi, vsi slovenski koaliranci izvemši Hohenwarta, konservativca Morsey in Treuinsfeld, Rumun Zurkan, češki veleposestniki Fabian, Papstmann, Sule in Kleist, poslanci Pollak, Lienbacher, Troll, Zallinger, Meznik, Poljaki: Pientak, Roszkowsko, Sokolowski, Lewicki, Lewakowski, Weigel, Tyszkiewicz, Potoček, Hofmohl in Malorusi: Ohrimovič, Mandiševski, Barwinski in Volan. Razven večine Poljakov in čeških fevdalcev ni torej noben Slovan glasoval za izjemne naredbes.

Češki veleposestniki

Nevolja češkega naroda zoper veleposestniške poslance iz Češke rase od dne do dne. Zadnjič smo javili, da je eksekutivni komité čeških veleposestnikov doposlal poslancem resolucijo v kateri se zahteva, naj varujejo narodne in državnopravne principe češke. Dunajski „Vaterland“ je na to priobčil veleoficiozen komuniké, v katerem pravi, da poslanci take resolucije nikdar niso videli. Praška „Politik“ natisnila je v včerajšnji številki to resolucijo v celoti in s tem na laž postavila „Vaterland“ in njegove inspiratorje. Boj zoper nenarodne veleposestniške poslance utegne postati še posebnega pomena, zakaj zdaj delujejo narodne stranke češke na to, da se narodni elementi mej veleposestniki odcepijo od kluba in ustanove svoj poseben klub čeških veleposestnikov. Z ozirom na veliko nezadovoljnost, ki vlada mej češkimi veleposestniki glede postopanja njihovih poslancev, je prav verjetno, da se to obistini.

Vnanje države.

Novo italijansko ministerstvo

Kakor zatrjuje vladi službujoča „Agenzia Stefani“, posrečilo se je Crispiju naposled vendar sestaviti novo ministerstvo. Novi kabinet je tako-le sestavljen: Crispi predsedstvo in notranja dela, Albert baron Blanc, unanja dela, Calenda pravosodje, Sonino finance, Saracco javna dela, Mocenni vojska, Morin mornarica, Baccelli nauk, Boselli poljedelstvo, Ferraris pošte in brzojave. Danes bodo novi ministri prisegli, v ponedeljek pa se predstavijo parlamentu, kjer bo Crispi razvil vladni program. Merodajni krogi sodijo, da je finančni minister Sonino jako spreten strokovnjak in da se mu morda posreči urediti gospodarske razmere.

Revizija Berolinskega dogovora.

Peterburške „Novosti“ pišejo: Bolgarsko vprašanje samo na sebi ne igra nikake vloge. Rusija se ne vtika v bolgarske zadeve, ali od rešitve bolgarskega vprašanja je odvisna rešitev mnogih drugih balkanskih vprašanj. Čuje se, da je Kalnoky v Monzi izposloval dovoljenje Italije za aneksijo Bosne in Hercegovine. Če sproži Avstrija to vprašanje, stopijo tudi druga vprašanja na površje in s tem tudi bolgarsko. Zategadelj bi bilo v interesu ne samo prizadetih, držav ampak sploh evropskega miru, da se bolgarsko vprašanje končno reši, da bi nehala biti vzrok nesporazumljenju in nemiru. To pa drugače ni mogoče, kakor s popolno revizijo Berolinskega dogovora, katero revizijo Rusija že dlje časa tirja.

Dopisi.

Iz Zagreba, 14. decembra. [Izv. dop.]

(Iz budgetnega odseka.) Hrvatskega sabora budgetni odsek imel je danes svojo zadnjo sejo, v kateri je — naravno — vzprejel avtonomni budget za leto 1894, kakor ga je vlada predložila. Tudi v saboru se bode vzprejel, saj smo mi lojalni in storimo vse, kar vlada zahteva. Kako pa bi tudi ne? V našem saboru sedi 78 moč, kateri se imenujejo „narodni poslanci“. Od teh je sedaj, ko je v Brodu izvoljen Kumićić, 10 opozicijonalcev; pardon! Vseh opozicijonalcev je skupaj 11; vsaj jih toliko sedi na levici. Ali gospod Pavle Jovanović s pridevkom Dinarčić, jedini zastopnik takozvane „neodvisne srbske stranke“, je v opoziciji proti zjedinenji opoziciji, in kaj rad glasuje za madjaronsko večino. Razžalili bi ga toraj, ako bi ga imenovali opozicijonalca. Ostanimi zato pri prvi številki: v saboru imamo 10 opozicijonalcev, tedaj manjka še jeden, da bi mogli sami kaj predlagati. Na drugi strani pa sedi 77 moč — Gjorgje Kre-

s t i č, poslanec za doluje mesto v Osieku je namreč včeraj umrl — h katerim se pridruži še nekaj velikih županov. Večina je torej tako močna, da bi mogla opozicijo kar pozobati, ako bi to zahteval ban grof K h u e n - H é d e r v á r y. Pa to on noče. Saj vsak čas pravi, kako bi rad videl več opozicijonalcev v saboru. To bi sicer ne bilo težko, a baš je čudno, da si tega veselja ne privoščijo. Nekoliko besed našim velikim županom in on bi mogel imeti v saboru več opozicijonalcev, nego bi mu bilo morda ljubo. A pustimo to sedaj, saj vemo, da besede niso delo, pa se vrnimo v budgetni odsek. — Ker nima opozicija zaupanja k sedanjemu banu, bilo je povsem naravno, da je odklonila budget, a uprav tako naravno je bilo, da ga je madjaronska večina vzprejela. To ni zanimljivo. Bolj pa je bila interesantna specijalna debata. Predaleč bi nas peljalo, ako bi hoteli ponavljati vse zlate besede, katere so opozicijski poslanci, posebno dr. F r a n k in J a k č i n banu pa Madjaronom povedali. Omenimo torej samo nekatere drobtinice. Jako zanimljivo je n. pr. kaj naš ban vé? — Tri leta so minula, odkar je umrl Zagrebški nadškof M i h a l o v i c h, tri leta že nimamo tukaj vrhovnega pastirja; Opravljajo nas, da nismo dobri katoličani, a mi bi jih mogli vprašati, zakaj nam ne dajo najvišjega duhovnika? Mi tega nočemo. Saj vemo, zakaj ga še nimamo! Vkljub naši naučni in verski avtonomiji bi nam radi tudi nadškofa iz Pešte poslali. Ban, kateri je tudi iz Madjarske k nam prišel, bil bi s tem povsem zadovoljen. Hvala Bogu, da imajo Hrvatje še nekaj vpliva v Rimu, pa vemo, da bomo dobili le takega nadškofa, kateri bo dober duhovnik in Hrvat. To vedó tudi v Pešti in na Dunaji, a vendar se še vedno obotavljajo in nočejo predložiti takega duhovnika, kakoršnega bi mogla kurija potrditi. Tri leta — to je gotovo dolg čas. To si je mislil tudi poslanec J a k č i n, in zato bana vprašal, kaj mu je znano o imenovanju nadškofa. A kaj mu je grof K h u e n - H é d e r v á r y odgovoril? — D a n i č n e v é! On, glavar dežele, pa nič ne vé o tako važnem vprašanju! Kdo pa bi naj potem kaj vedel? A kaj on prav za prav vé, ako mu to ni znano? Dr. F r a n k ga je potem še vprašal, je li bilo njegovo potovanje v Djakovo s tem vprašanjem v zvezi; na to pa je povsem lakonično odgovoril, da ne. No, sedaj vsaj vemo, kakšnega glavarja imamo! A novega to ni nič. Da mu ni mar za naše najimenoitnejše zadeve, to smo tudi že poprej vedeli. — Že v začetku sedanjega zasedanja interpeliral je poslanec B a r č i č, kaj bode s hrvatsko gimnazijo na Reki. Znano je, da so Madjari na Reki že vse okupirali, kakor da bi bila Reka res madjarska. Poprej je bila na Reki hrvatska sodnija, bilo je tam hrvatsko okrajno glavarstvo — sedaj je to vse v Sušaku, na Reki pa je ostala samo še hrvatska gimnazija, katera pa je Madjarom tudi trn v očeh. To gimnazijo pohaja kakih 400 mladičev, vidi se toraj, da je ta šola potrebna. A vse kaže, da misli o Madjari sedaj tudi hrvatsko gimnazijo z Reke odpraviti, potem — tako mislijo — bi se vendar pozabilo, da je Reka del hrvatske kraljevine. Poslanec B a r č i č je torej vprašal, kaj namerava vlada gledé gimnazije. Preteklo je nekaj tednov, a ban še ni nič odgovoril. V budgetnem odseku je torej tudi dr. F r a n k vprašal, kaj bode s to gimnazijo. A bil je srečnejši, nego B a r č i č. Ban je namreč odgovoril, da je za gimnazijo že preskrbljeno, in da bode na B a r č i č e v o interpelacijo v saboru odgovoril. Rado vedni smo, kaj bode rekel. A jako se bojimo, da ne bode nič prijetnega, ker je že lani jedenkrat dejal, da je vse jedno, stoji li gimnazija na desnem ali pa na levem bregu Rečice, namreč na Reki ali pa v Sušaku. — Gosp. Pavle J o v a n o v i č molčal je v odseku kakor riba. Zato pa je drugi jeden Srb in pl. M i l e k i č spregovoril. Njegovega imena menda še niste slišali, a to nič ne de. Izgubili niste pri tem nič. In malokdaj govori, kakor sploh naši Madjaroni; a če vendar jedenkrat usta odpre, potem pové gotovo kako neumnost. Tako tudi sedaj. On ne zahteva nič drugega kakor to, da bi se v naših srednjih šolah poučevalo — madjarski. Kaj takega se menda še ni na celem svetu zgodilo, a mogoče je le pri nas, jednostavno zato, ker je pri nas sploh vse mogoče. Gospod Milekič misli, da bi Slavoncem posebno koristilo, ako bi znali madjarski, ker imajo blizu do madjarske meje. A on pozabi, da ob meji skoraj nikdo ne govori madjarski; sa živé tam sami Srbi, Hrvatje in Nemci! In pravi tudi, da je znal

ban Mažuranić madjarski, a vendar je spisal „Čengić-ago“. In tudi Strossmayer in Starčević znata madjarski, pa sta vendar dobra patriota. Pa res! A kaj pa bi rekel gospod Milekič, ko bi mu mi odgovorili, da znajo nekateri Madjaroni ruski, pa bi zahtevali, naj se vpelje ta jezik v srednje šole. Gospod Milekič bi se rad priljubil Madjarom, to je vse. A prevaril se je. Toliko je naša avtonomija še vredna, da nam bode pomagala, braniti se madjarizacije. A še nekaj naj gospod Milekič in tudi ban, ki mu je pritrjeval, pomisli: Hrvatov niso mogli germanizovati, a vendar so Nemci v kulturi močnejši od Madjarov. Zastonj bi bili tedaj vsi poskusi za madjarizacijo, a gospod Milekič, ki madjarski jezik tako žarko ljubi, naj gré čez Dravo, tam bode imela njegova ljubezen gotovo več sreče, ko pri nas. — Še nekaj: včeraj je pripovedoval dr. Frank v odseku jeden slučaj, kateri pokazuje jasno, kakšno pravico uživajo pri nas opozicijski časniki. Jednega dneva bil je „Obzor“ konfisciran. Urednik „Hrvatske“ tega ni vedel, ker je videl „Obzor“ še zjutraj v kavarni. Zato je pretiskal beležko iz „Obzora“, katera je bila konfiscirana. Tožili so ga. On je dokazoval, da mu ni bila konfiskacija znana. Hotel je s pričami dokazati, da se ni iz uredništva maknil, da torej ni mogel za konfiskacijo zvedeti. A sodnik ni pripustil prič, marveč je odsodil urednika na kazen 200 goldinarjev. Po svojem prepričanju! Kako se je neki mogel prepričati ne da bi bil videl priče in imel potrebne dokaze? — A kaj odgovarja ban? „Saj ste mogli apelirati,“ pravi. — „To smo tudi storili, a v drugi instanci so sodbo — zopet po svojem prepričanju, — brez nove obravnave potrdili.“ — Na to ban nič več ne odgovarja. In tudi njegovo molčanje pomeni dovelj. Kaj naj bi tudi rekel? Saj on hoče, da se zoper opozicijo tako postopa in sodnik, kateri to razumé in v njegovem zmislu deluje, avancira mnogo hitreje, nego njegovi tovariši. Ban pravi tudi, da sme biti vsak sodnik opozicijsalec. A da ga ne bi krivo razumeli, dé takoj, da ne sme delovati zoper državni organizem in zoper sistem. Torej: v duši naj bo vsakdo kar hoče; ampak delovati sme samo v madjaronskem duhu. In to velja sploh za uradnike, za učitelje, profesorje, zdravnike, za trgovce, kateri stoje v zvezi z vlado, z jedno besedo: za vse volilce na Hrvatskem. Grof Khuen-Héderváry je le pozabil, da je mnogo nevarnejša iskra pod pepelom, kakor ogenj na strehi. Tudi čustvo, katero spi danes globoko v duši vseh teh ljudij, bode se jedenkrat zbudilo. To bode potem pravi „dies irae“ za stebre današnjega zistema in gorje tem ošabnim gospodom, ako ne spoznajo ob pravem času nevarnost, katera jim preti in katero so sami ustvarili.

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Jutri bodeta, kakor smo že naznanili, zopet dve slovenski predstavi. Popoldne bode zopet praznik za otroke, katerim je v prvi vrsti namenjena „Snegulčica“. Pričetek popoldnanske predstave je ob 3. uri in predplačani sedeži ne veljajo za to predstavo. Majhne otroke smejo roditelji vzeti seboj v sedeže, ako plačajo za njih otroški biljet. — Zvečer pa se predstavlja efektivni in priljubljeni Ohnetov igrokaz „Fuzinar“, ki bode brez dvoma napolnil gledališče, ker se že nekaj let ni predstavljala ta igra na slovenskem odru. Prijatelji slovenske dramatike posebno vnanji rodoljubi imajo torej zopet izredno priliko, videti v jednom poludnevu dve prav mični predstavi.

— (Društvo „Pravnik“ v Ljubljani) priredi v torek, dne 19. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih Ljubljanske čitalnice društven večer, pri katerem se bode čitala razprava člana gosp. dra. R. Bežeka a tičoča se § 1425. obč. drž. zakonika. K obilni udeležbi vabi vse č. g. člane in prijatelje društva odbor.

— (Iz zdravniških krogov.) Pri običnem zboru društva zdravnikov na Kranjskem dne 14. t. m., ki je bil mnogoštevilno obiskan, izvolil se je dosedanji predsednik društva, c. kr. vladni svetnik prof. dr. A. Valenta pl. Marchthurn vsled njegovih velikih zaslug, ki si jih je pridobil v 32-letnem svojem odborniškem delovanju kot tajnik in predsednik, po predlogu primarija dr. E. Šlajmerja jednoglasno častnim predsednikom društva. V odbor so bili izvoljeni: dr. Fr. Kees-

bacher, predsednik; dr. E. Šlajmer, podpredsednik; dr. V. Gregorič, tajnik; dr. E. Bock, kozičnikar; zobozdravnik A. Paichel, blagajnik.

— (Slovensko akad. ferijalno društvo „Sava“) priredi 10. prosinca l. 1894. ples v korist dijaškega podpornega društva „Radogoj“. Odbor opozarja č.č. slovenske rodoljube in sôsebno rodoljubkinje, da pri tej priliki pokažejo ne samo svoje simpatije slovenskemu velikošolstvu, ampak da z obilnim posetom dokažejo vsemu svetu, kako visoko mesto zavzema v slovenskem srcu društvo kakor je naš „Radogoj“. Odbor bode začetkom bodočega tedna začel razpošiljati vabila, v katerih bode podal natančnejše podatke.

— (Vestnik šolske družbe sv. Cirila in Metoda) VII. tečaj, segajoč do konca meseca julija letošnjega leta, je prišel ravnokar na svetlo in priuša na 164. straneh prav zanimiva poročila o delovanju prekristne naše šolske družbe. Gotovo bode vsak prijatelj družbe in slovenskega šolstva z veseljem vzel v roko to družbino poročilo, ki mu podaje verno sliko družbinega napredka. Posebno lepo so se pomnožili darovi in zavzemajo izkazi „prvih kron“, nabranih po raznih slovenskih časnikih prav odlično mesto ter so dokaz, kako živa je slovenska požrtvovalnost na korist vrli naši šolski družbi. Naj bi tako ostalo tudi za naprej! Saj družbine potrebščine naraščajo vedno in zmagovala jih bode le z vsestransko pomočjo slovenskih rodoljubov.

— (Uradniškega stavbinskega društva v Ljubljani) osnovalni zbor bode dné 17. decembra ob 1/2 4 uri popoldan v velikem letnem salonu hotela pri „Maliču“. Dnevni red: 1. nagovor t. č. predsednika; 2. Poročilo pripravljalnega odbora; 3. Čitanje in posvetovanje o pravilih; 4. Volitev upravnega odbora.

— (Ljubljanskim trgovcem in obrtnikom) Naša obrt in trgovina je veliko premalo razširjena po slovenski zemlji. Zakaj? Ker je premalo znana! In zakaj to? Odgovor: Ker trgovci in obrtniki premalo za to skrbijo! In vendar bi zlasti naši rojaki ob mejah lahko veliko več blaga kupovali v Ljubljani nego se to godí! V ta namea pa morajo poznati Ljubljanske firme, a naši trgovci in obrtniki bi morali poznati vse tiste rojake naše, ki se ob mejah pečajo s trgovino in obrtnijo. V tem oziru pojde našim trgovskim in obrtnim tvrdkam na roko „Kažipot“ po deželi goriški in gradiški“, ki izide v „Goriški tiskarni“ A. Gabrščka v Gorici. Poleg vseh možnih podatkov o državni, o avtonomni in o cerkveni upravi, o šolstvu itd. bodo ondí našti v posamičnih županijah tudi vsi taki trgovci in obrtniki, ki imajo volilno pravico za kupitijsko zbornico. — „Kažipot“ sprejema pa tudi oglase. Naši Ljubljanski trgovci in obrtniki naj ne zamudé te prilike, naznaniti tem potom prebivalstvu na Goriškem svojih podjetij.

— (Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine Ljubljanske) od 3. do 9. decembra. Novorojencev je bilo 28 (= 45.76‰), umrlih 15 (= 24.44‰), mej njimi so umrli za jetiko 6, za želodčnim katarom 1, vsled starostne oslabelosti 1, za različnimi boleznimi 7. Mej umrlimi bili so tujci 3 (= 20‰), iz zavodov 5 (= 33‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli: za oslovskim (dušljivim) kašljem 3, za vratico 2.

— (Šišenske čitalnice redni XIV. občni zbor) bode sv. Štefana dan, 26. t. m., popoldne ob polu 3. uri. — „Vodnikovo besedo s plesom“ priredi pa Šišenska čitalnica na svečnico, dné 2. februarja p. l. pri Koslerji.

— (Obsojen kaplan.) — Iz Škofje Loke se nam poroča: Včeraj vršila se je pred tukajšnjim c. kr. okrajnim sodiščem kazenska obravnava o obtožbi gospoda Matije Hafnerja, posestnika iz Dorfarjev, proti gospodu Franu Pokornu, kaplanu v Stari Loki zaradi razžalenja na časti. Gospod kaplan Pokorn je že dlje časa mrzil in preganjal gospoda Matijo Hafnerja, ker mu letá ni hotel dati takozvane ovsene bire. — Kakor je namreč znano, gospodu kaplanu omenjena bira ali mala desetina niti ne gré, ker je bila že pred leti postavnim potem odpravljena. Ker pa gospod kaplan Matiji Hafnerju ni mogel drugače do živega, skušal se je maščevati nad njim na ta način, da ga je pri vsaki najmanjši priliki javno in pred ljudmi, tako jedenkrat na pokopališču, dvakrat pri izpraševanju i. t. d. na najgrši način sramotil in obrekoval. Obdolžil je krivično

Matijo Hafnerja, da ga je slednji za dojačo okradel, da nima prav nobene vere, da ne izkazuje časti svetemu obhajilu in da se je tudi njegov sin Janez zategadelj sam usmrtil, ker ni imel nobene vere. Tudi je psoval obtožitelja s psovki tat, ravbar, goljuf. — Po zaslišanji prič pa se je izkazalo, da so vse kaplanove obdolžitve popolnem krivične in da so imele jedino le namen, občešpoštovanega posestnika in sedemdesetletnega starca, očeta več otrok kot brezverca stigmatizovati in tako ob čast in poštenje pripraviti. — Sodišče spoznalo je kaplana Frana Pokorna krivega prestopka zoper varnost časti v zmislu obtožbe ter ga obsodilo v plačilo globe v znesku 35 gld. eventualno na 7 dni zapor. — Obtožbo zastopal je Ljubljanski odvetnik g. dr. Fran Tekavčič.

— (Iz Kranja) poročata nam združena odbora moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, da sta na od več strani izraženo željo tudi letos povzela inicijativo, da se članovi teh podružnic in sploh prijatelji te družbe oproste novoletoih vošil na ta način, da uplačajo za imenovano družbo po 1 krono. Vpisna pola leži v prodajalnici g. Ferd. Polaka.

— (Podružnici c. kr. kmetijske družbe v Sodražici,) ustanovljeni te dni, pristopilo je takoj lepo število namreč 38 udov. Predsednikom bil je voljen g. Primož Pakiž, deželni poslanec in posestnik v Zamostecu; blagajnikom g. Jak. Lavrenčič, trgovec v Sodražici; tajnikom poštar gosp. Fran Fajdiga, in v odbor g. Ivan Brenčé, župnik pri Sv. Gregorju, g. Matija Škulj, posestnik v Žgmarceh in gosp. Matija Čampa, posestnik v Zamostecu. Poučnemu govoru gosp. Pirca, tajnika c. kr. kmetijske družbe sledili so kmetje prav pazljivo, le žal, da mu je v ta namem kmalu časa primanjalo. Tudi tombola in poznejša licitacija v prid podružnici obnesla se je prav dobro. Shoda počastilo je s svojo navzočnostjo več za kmetški stan vnetih gospodov iz Novevasi, dalje častita gospoda Fran Višnikar, c. kr. sodnik in deželni poslanec in Ignacij Gruntar, c. kr. notar iz Ribnice, katerima gospodoma se je navdušeno napivalo. Hvala torej vsem.

— (Zdravstveno stanje.) V Postojnskem okraji je hripa ponehala skoro popolnoma in so le še 3 bolniki. Zbolelo je vsega vkup v Postojni 33 oseb, v Prestranku 16 in v Slavini 2, mej njimi 27 otrok. Bolezen ni bila huda in ni umrl nobeden izmed zbolelih. — V osamljeno ležeči vasi Mačji dol v Trebanjskem okraji zbolelo je v poslednjem času 27 oseb in so umrle 3. To število je gotovo izredno, ker vsa vas šteje le 92 prebivalcev. Bolnih je še 15 oseb in se je storilo vse potrebno, da se zapreči bolezen.

— (Nemška nestrpnost.) Piše se nam iz Gradca: Graško dijaštvo sklenilo je bilo, prirediti profesorju fizijologije, Aleksandru Rolletu praznujočemu tridesetletnico svojega delovanja na tukajšnjem vseučilišču, veliko vsedijaško slavnost. Nemški visokošolci pokazali so pri tej priliki svojo nestrpnost prav eklatantno. Sklenili so namreč, da priredijo to slavnost kot strogo nemško-nacionalno demonstracijo, češ da to zahteva nemški značaj Graškega vseučilišča. Slovanski vseučiliščniki so vsled tega odrekli vsako sodelovanje in poslali dne 13. t. m. deputacijo peterih slovanskih dijakov, zastopajočo tukajšnje slovensko, hrvatsko, srbsko, češko in poljsko dijaštvo h dru. Rolletu. Zastopnik slovanskih dijakov stud. med. gosp. Krušč čestital je slavljencu v imenu slovanskega dijaštva in pojasnil, da se to le valed nekolegijalnosti nemških vseučiliščnikov ne udeleži slavnosti. Prof. Rollet se je srčno zahvalil povdarjajoč, da je veda mejnarodna in da so njemu slovanski dijaki tako ljubi, kakor nemški, in želeč, naj bi vsak vseučiliščnik vedno moško zastopal svojo narodno idejo.

— (Št. Pavel v Savinjski dolini.) Tukajšnje bralno društvo priredi dne 26. decembra t. l., to je na praznik sv. Štefana ob 3. uri popoldne v gostilni g. Šribarja svoj občni zbor. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

— (Nov nemški list na Koroškem) bode začel izhajati po novem letu v Celovcu vsak dan pod imenom „Kärntner-Zeitung“. Tiskal se bode v novi tiskarni družbe sv. Jožefa, katero so ustanovili nemški konservativci ali kakor se imenujejo „Christlich-Soziale“. Čudno se nam pač zdi, da v naznanilih in vabilih na naročbo ne nahajamo niti besedice o katoliških Slovencih koroških, kakor da bi jih niti ne bilo in tudi ne besedice o ravno-

pravnosti. Za danes konstatujemo le to, ker se nam ne zdi neopravičena bojazen, da nov list ne bi bil neprijazen Slovincem in da novo društvo ne bi s svojimi nemškimi knjigami preplavljalo slovenskih krajev. Pozor torej Slovenci in glejte, koga bode podpirali s svojimi novci, če vas bodo vabili!

— (Goriške novice.) Veliko pevsko društvo za Gorico in okolico je zagotovljeno. Posvetovalnega shoda se je udeležilo več gg. pevodij in drugih rodoljubov iz Gorice in iz okolice. V odbor, ki naj sestavi pravila izvoljeni so: Gg. L a c i n a, M r c i n a in K l a v ž a r. Ustanovni zbor se skliče takoj, ko bodo pravila, gotova. Pevsko društvo bode imelo tudi svojo šolo, ki bode skrbela za p v s k i n a r a š a j in si osnuje svoj orkester. Novo društvo pozdravljamo z iskrenim veseljem, ker bode lahko mnogo koristilo za razvoj narodnega življenja v Gorici in v okolici. — „K a ž i p o t“ po deželi goriško-gradiškanski bode izšel po novem letu ter prinašal vsakovrstne potrebne podatke o različnih deželo Goriško zadevajajočih stvareh. — Velika „B e s e d a“ ženske podružnice sv. Cirila in Metoda v prostorih Goriške čitalnice se je obnesla prav sijajno v vsakem oziru in se je velezanimiv vzpored izvajal vseskozi z ne navadno točnostjo in so nastopile nekatere nove izborne pevske sile. Poseben biser vsega večera so bile krasne žive podobe. — Miklavžev večer Goriškega „Sokola“ privabil je obilo občinstva, veliki in mali zabavali so se prav dobro in so posebno pohvalno sodelovali društveni tamburaši. — Pri pogrebu člana „Slov. bralnega in podpornega društva“ g. Josipa Gyre, šla je v sprovodu prvič slovenska društvena zastava po mestu. Pred zastavo je korakal načelnik Goriških redarjev z dvema žandarjema! — Božičnica „Sloginih“ zavodov se bode vršila v nedeljo dne 17. t. m. v Goriški čitalniški dvorani. — Mlada hranilnica in posojilnica v Cerknem posluje izborna in ima dozdaj že 97 000 gld. prometa.

— (Razpisane službe.) Pri okrajnem sodišču v Št. Lenartu na spodnjem Štajerskem, eventuelno pri kakem drugem okrajnem sodišču je izpraznjeno mesto sodnega pristava. Prošnje do dne 30. t. m. pri predsedstvu okrožnega sodišča v Celju. — Pri okrajnem sodišču v Kranjski Gori je razpisano mesto uradnega sluga z letno plačo 250 gld., 25% aktivitetno priklado in pravico do uradne obleke. Prošnje do dne 15. januarja 1894. leta pri predsedstvu deželnega sodišča v Ljubljani.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Napaden urednik.) V Belemgradu napadel je neki odvetnik urednika vladi prijaznega lista „Odjek“ in ga tako pretepel, da je napadeni urednik ostal skoro mrtev.

* (Tatvina kolekov.) V glavno zalogo kolekovih znamk v Solnogradu vlomil je v noči od 12. t. m. neznan zlikovec in odnesel kolekovih znamk po 20 novč. do 2 gld. v skupni vrednosti 40.000 gld. in v gotovem denarju 27 goldinarjev.

* (V Solunu ni kuge.) Vest, katero je prvi prinesel „Pesti Naplo“, da je v Solunu kuga, se hvala Bogu, ni obistnila. Pač pa je res zbolelo tam v vojni bolnici v 6 dneh 24 oseb in jih je umrlo 19. Konstatovano se je pa, da so umrli za kolero, proti katere razširjevanju so se uporabila vsa sredstva.

* (Zbla zneli odgojitelj.) Odgojitelja sinov cesarja Viljelma, učitelja Stephana zadela je žalostna usoda, da se mu je zmešal um. Že dlje časa se je opazovalo, da se 27 letni mož obnaša jako čudno. Visoka čast, ki ga je doletela, ko je bil pozvan odgojiteljem cesarskih princev mu je menda zmedla um. Oče vzel je nesrečneža k sebi na svoj dom.

* (Dinamitni atentat?) V Šemnici prozročil je veliko brupa dogodek, ki se je pripetil v stanovanji tamošnjega notarja Volkoviča. Mej pre mogom bila je precejšnja množina dinamita, ki je eksplodiral v peči in poškodoval poslopje. Tudi notarjeva soproga je bila ranjena. Jeli dinamit slučajno prišel mej premog ali pa ga je zlobna roka tja položila, ni še dognano.

* (Prepovedano naseljevanje židov v Egiptu.) Ministerski predsednik Riaz-paša obvestil je guvernerja v Aleksandriji in oblasti družih pristanišč v Egiptu, naj zabranijo, da se izkrcajo ruski židje, ki se hote naseliti v Egiptu in se iz Smirne podati tja. Tudi Vali Smirenski se je obvestil o tej prepovedi.

* (Požar v žitnici.) Veliko skladišče žita v Antwerpenu „Maison Hanseatique“ zgorelo je te dni popolnoma. Poslopje zavzemalo je prostor kakih 80.000 kvadratnih metrov. Uničenega žita vrednost ceni se na 3 milijone, poslopja pa na 2 milijona. Ogenj je baje zanetila zlobna roka.

* (Kmetški nemiri v Siciliji.) Na raznih krajih v Siciliji se kaže velik nemir mej kmetskim prebivalstvom, ki se kar očitno upira oblastvom in se je že prelivala kri. V Partinicu in v Giardinelli, dveh malih trgov blizu Palerma bili so krvavi izgredi. V prvem kraju napadlo je kakih 500 oboroženih kmetov občinsko hišo in zmetalo vse skozi okna, kar ni bilo pribito. Orožniki in vojski obkolili so razgrajalce in jih večinoma odvedli v zapor. V Giardinelli pa je tekla kri. Ljudstvo je zajelo dva orožnika, jeden pa je pobegnil in pripeljal vojake na pomoč. Ko je nekdo iz množice ustrelil na vojake, strelili so tudi vojaki dvakrat zapored. Množica se je razkropila na vse strani. Na bojišči obležalo je 10 mrtvih in blizu toliko je bilo teško ranjenih. Ko so odšli vojaki, umorila je besna množica občinskega slugo in njegovo ženo in nosila nju odrezani glavi po ulicah.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Gorica 16. decembra. V pravdi zoper list „Rinnovamento“ izreklo sodišče sinoči po 8. uri razsodbo. Bivši odgovorni urednik lista Marega je obsojen na pet dni zapor in 15 gld. globe, tiskar marki Obizzi na sedem dni zapor in 20 g d. globe, urednik Kušar pa na deset dni zapor in 55 gld. globe.

Dunaj, 16. decembra. V večerni seji poslanske zbornice izrekel isterski italijanski posl. Bartoli vladi zaupanje pričakuje, da bo zaustavila Italijanom sovražno slovansko gibanje na Primorskem, katero je prejšnja vlada prozročila. Kramar govori je zoper budgetni provizorij, vodja nacionalcev dr. Steinwender pa je v imeni stranke izjavil, da hoče s koalicijo delovati, če pusté klerikalci šolo v miru in če vlada ne ustreže slovanski tirjatvam. Ko sta še generalna govornika Schwarz in dr. Russ govorila, vzprejela je zbornica budgetni provizorij pri drugem in tretjem branji.

Budimpešta 16. decembra. Državni zbor vzprejel predlogo, s katero se nalaga črnovojnikom dolžnost zglaševanja.

Berolin 16. decembra. Filozof profesor Michelet umrl.

Neapolj 16. decembra. Prevoščeki ustavili delo. Policija zaprla mnogo izgredukov.

Barcelona 16. decembra. Policija našla v predmestju Garcia dve bombi in prijela dotična anarhista, ki sta ju vrgla. Strah prebivalstva je velikansk.

Indianapolis 16. decembra. Most čez Ohio blizu Louisville se je podr. Do 78 oseb ubitih.

Književnost.

— Slovenskonemški slovar. Izdan na troške rajnega knezoškofa Ljubljanskega Antona Alojzija Wolfa. Uredil Maks Pleteršnik. Osmi sešitek. V Ljubljani. Založilo in na svetlo dalo knezoškofijstvo. Tiskala Katoliška Tiskarna. 1893. Str. 561—640. Pričujoči sešitek obseza slovarsko gradivo od besede „medčeljusten“ do besede „naj“.

— „Slovanski Svet“ ima v št. 23. sledečo vsebino: Sistem in strankarstvo; — Nova politiška situacija in slovanski državni poslanci; — Baron Bach in nacionalna avtonomija; — Iz Krčevinskih potočnic; — Pesem; — Tajna ljubav; — Zakaj so ljudje živi? — Značaj narodnoga junaka u južnih Slovjena; — Dve pomenljivi pismi; — Ruske drobtinice; — Ogled po slovanskem svetu; — Zmes; — Književnost

— „Učiteljski Tovariš“, glasilo „Slovenskega učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v št. 24. sledečo vsebino: Vabilo k občnemu zboru „Slov. učitelj. društva v Ljubljani“; — F. Smitik: Slovenska terminologija za ženska ročna dela; — Naši dopisi; — Društveni vestnik; — Vestnik; — Uradni razpisi učiteljskih služeb.

— „Popotnik“, glasilo „Zaveze slovanskih učiteljskih društev“, ima v št. 23. sledečo vsebino: H. Schreiner: Psihološki listi; — J. S.: Okr. šolski nadzorniki; — Spomenica štajerske učiteljske zaveze; — J. Koprivnik: Šolski vrt; — Razstava učil v Mariboru; — Slovtvo; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Raznoterosti. — Priloga. — Natačaji

Poslano.

Ponudil sem se pri banki „Slaviji“ v zavarovanje za večjo svoto. Banka odklonila je na podlagi zdravniških spričeval mojo ponudbo. Ker imajo avstrijske zavarovalnice med sabo pogodbo, da si morajo naznanjati odklonjene ponudnike, nisem mogel pričakovati, da bi me po odklonitvi „Slavijine“ mogla v zavarovanje sprejeti katerakoli iz njih. Zavaroval sem se torej gospodu Ledeniku na ljubo pri „Equitablu“.

Kmalu potem, ko sem to zavarovanje sklenil, dohajati so mi jela poročila, da gospod Ledenik zlorablja to okolnost pri svojem akvizicijskem delovanju, slikajoč stvar tako, ko da bi jaz sam dajal prednost „Equitablu“ pred „Slavijo“. Vsled tega nameraval sem vso zadevo pojasniti že lani v „Slov. Narodu“, a gospod Ledenik me je prosil, naj tega ne storim ter mi je zastavil svojo moško besedo, da mojega zavarovanja ne bode več rabil za vabo.

A gospod Ledenik pozabil je svoje obljube. Došlo mi je namreč v poslednjem času dvoje poročil, da se pri svojem delovanju slej ko prej sklicuje na moje zavarovanje, ne da bi pojasnjeval, da me je „Slavija“ odklonila. Prepuščajoč sodbo o takem ravnanju slovenskemu občinstvu samemu, izjavljam: da smatram banko „Slavijo“ in vsako drugo zavarovalnico, katera je podvržena popolnej kontroli naših državnih organov, za mnogo varnejšo, ko ameriške zavarovalnice, med katere spada tudi „Equitable“.

V Ljubljani, dne 11. decembra 1893.

(1227—2) **Ivan Hribar,**
generalni zastopnik banke „Slavije“.

Poslano.*

(Tiskano kot inserat.)

Čestokrat so se že čule pritožbe in se vlagale prošnje na slavni mestni magistrat, da bi slednji uravnaval tržni red in tako odstranil mnoge nedostatke, ki se vršé na živinskem sejmu. Kajti to, kar se godi že nekaj časa sém na živinskem trgu v Ljubljani, presega vse meje in v nobeni drugi deželni stolici ni menda tega, da bi prevladovala privilegovana dvojica ali trojica kupcev vse svinjsko sejmišče. Ti kupci namreč skrbé za to, da bi javljene kak klavec ali krčmar ne mogel kupiti kakega prešička domače reje, kajti slednji izmed teh kupcev najme si kakih 10 „pomagačev“, ki se postavijo okrog dospelih voz in jih stražijo in branijo toliko časa trdovratno proti mesarjem in krčmarjem, dokler ne pride njihov šef in ne sklene kupčije.

Ko je takó vsa domača žival pokupljena, privedó dotični kupci svoje hrvatske in ogerske pujske na sejm, mesar ali krčmar pa, ki prej ni mogel in ne smel blizu, da bi kupil domačo rejo, prisiljen je torej poseči po teh — ako hoče sploh svinjino prodajati — in iz tega sledi, da se dobiva na mesnem trgu le meso hrvatskih in ogrskih prešičev, katero je v primeri z onim domačih prešičev trdo kakor usnje.

V interesu tukajšnjih konsumentov, kakor tudi v interesu tujcev, ki prihajajo k nam, bilo bi želeli, da se ta nedostatek čim preje odstrani.

Splošna želja je tudi, da bi na živinskem trgu pred 10. uro ne smeli kupovati nvanji, kajti tožbe o draginji v Ljubljani se pojavljajo dan na dan glasnejše. Menda bi bilo tudi prav, da se preloži svinjski trg na ono mesto, kjer bi moral po sklepu že davno biti, ne pa na zasobnem zemljišču, kakor je to baš sedaj.

Mesarji in krčmarji plačujejo obilo davka v mestno blagajno, pravico imajo torej tudi, da slavni magistrat v njihov prid (in vsled tega tudi v splošno korist!) kaj stori in izrekajo nado, da se gotovo najde mož, ki bo zagovarjal to povsem opravičeno zahtevo, sicer bi si ob priliki morali sami poiskati mož, ki se potegnejo za interese mesarjev in krčmarjev ljubljanskih.

Zadruga gostilničarjev, krčmarjev itd.
(1224—2) v Ljubljani.

Franc Ferlinz, načelnik.

Zadruga mesarjev v Ljubljani.

Jernej Černe, načelnik.

Jos. Lenče, Ivan Škerjanec, Andrej Druškovič, Ignacij Druškovič, J. Tosti.

*) Za vsebino tega sestavka je uredništvo le v toliko odgovorno, v kolikor zakon veleva.

Listnica uredništva.

Gosp. dopisniku iz Celovca: Vaš dopis morali smo odložiti do ponedeljka. Ostalo porabimo. — Gosp. S. P. v Ljubljani (?). V kratkem dobite odgovor. Ne žamerite, da se še ni zgodilo.

(Državna dobrodelna loterija.) Kakor v prejšnjih letih, bode tudi v tem letu velika dobrodelna loterija. Čisti nje dobiček pripada mej drugim: penzijskemu zavodu ogerskega narodnega gledališča, deželnemu društvu ogerskih gospodinj, podpornemu društvu za ozdravljene umobolne, Budimpeštanskemu društvu prijateljev omladine, fondu za kralj. ogerske siromašne uradnike, vdove in sirote, ki se ima osnovati, Marijo-Valerijski sirotišnici v Koložu, ženski obrtni šoli v Nagy-Karolyu, (Szatmarska županija), penzijskemu fondu ogerskega društva za vpodabljanje umetnosti, hrvatsko-slavonskemu korekcijskemu zavodu, ki se ima osnovati v Zagrebu itd. Plan igre je tak, da šance prav dobrč kažejo in iznaša glavni dobiček 60.000 gld., in nadaljnji dobitki 100.000 gld. Srečke po 2 gld. se dobé v vseh državnih uradih in tabačnih trafikah. Zrebanje bode dné 28. decembra t. l.

Stev. 26. **Deželno gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 554

V nedeljo, dné 17. decembra 1893.

Zluzana vstopnina!

Predplačani sedeži ne veljajo za to predstavo!

■ Začetek ob 3. uri popoldne. ■

Drugikrat:

Snegulčica in škratje.

Čarobna igra z melodramom v petih dejanjih. Po pravljici nemški spisal C. A. Görner. Slovenski deci priredil Fran Gestrin. Režiser g. Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 3. uri, konec ob 5. uri popoldne.

Blagajnica se odpre ob 1/3. uri popoldne.

Stev. 27. **Vstopnina navadna!** Dr. pr. 555.

■ Začetek ob 1/8. uri zvečer. ■

Fužinar.

(Le maitre de Forges. — Der Hüttenbesitzer.) Igrokaz v štirih dejanjih. Francoski spisal Georges Ohnet. Poslovenil V. K. Režiser g. Ignacij Borštnik.

Začetek točno ob 1/8. uri, konec ob 10. uri zvečer.

Dramatično društvo.

Pri predstavah svira orkester slavnega pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

Blagajnica se odpre ob 7. uri zvečer.

Prihodnja predstava bode v četrtek, dné 21. decembra 1893.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Umrli so v Ljubljani:

14. decembra: Helena Ganrek, železniskega dostavljaka žena 76 let. Kolodvorske ulice št. 20. — Ivan Belič, posestnikov sin, 9 let. Dunajska cesta št. 10. — Helena Bukovič, gostija, 72 let. Poljanska cesta št. 39.

V deželni bolnici:

11. decembra: Franc Garbaja, kajzarjev sin, 13 let.
13. decembra: Franc Brezovar, gostac, 70 let. — Luka Smrtnik, delavec, 45 let.
14. decembra: N. N. nepoznani mož, okoli 50 let star, Franc Jožefa cesta št. 1, se je ustrelil.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem- peratura	Ve- trovi	Nebo	Mo- krina v mm.
15. dec.	7. zjutraj	742 6 mm.	1° 8° C	brezv.	obl.	0 00 mm.
	2. popol.	746 3 mm.	4 6° C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	749 6 mm.	0 4° C	brezv.	megla	
	Srednja temperatura 2·3°, za 3·4° nad normalom.					

Dunajska borza

dné 16. decembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	97 gld. 40 kr.
Skupni državni dolg v srebru	97 „ 20 „
Avstrijska zlata renta	118 „ 15 „
Avstrijska kronska renta 4%	96 „ 45 „
Ogerska zlata renta 4%	116 „ 40 „
Ogerska kronska renta 4%	93 „ 95 „
Avstro-ogerske bančne delnice	1005 „ — „
Kreditne delnice	342 „ 90 „
London vista	124 „ 90 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ 40 „
20 mark	12 „ 29 „
20 frankov	9 „ 94 1/2 „
Italijanski bankovci	44 „ 20 „
C. kr. cekini	5 „ 92 „

Dné 15. decembra t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	145 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	194 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129 „ 75 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 „ — „
Kreditne srečke po 100 gld.	197 „ 50 „
Ljubljanske srečke	25 „ 50 „
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 „ 25 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	152 „ 50 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	274 „ 50 „
Papirnati rubelj	1 „ 81 1/2 „

Bridko užaljeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena mati, oziroma stara mati, sestra in tašča, gospa

Ana Tomic roj. Nadel

danes ob 3. uri popoldne, previdena s svetimi zakramenti za umirajočo, po dolgi mučni bolezni v 76. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bode v petek 16. t. m. ob 4. uri popoldne na mestnem pokopališču.

Svete maše zadušnice se bodo brale v mnogih cerkvah.

Predraga rajnika se priporoča v pobožen spomin in molitev.

Novo Mesto dné 13. decembra 1893.

Ivan Tomio, posestnik v Kostanjevici, **Viljem Tomio,** trgovec v Trebnjem, sinova. **Marija Tersiner, Alojzija Juran, Leopoldina Vidic,** hčere. **Elizabeta Radič** roj. **Nadel,** sestra. **Anton Tersiner,** c. kr. okr. narednik v pokoju, **Florijan Juran,** c. kr. poštni sprevodnik, **Anton Vidic,** c. kr. okr. sodnijski pristav, zeti. **Antonija Tomio, Terezina Tomio,** siohah. **Mnogi unuki in unukinje.** (1244)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

kateri je kot zdravilni vreclo že več sto let na dobrem glasu v vseh boleznih dihal in prebavil, pri protinu, želodčnem in mehurnem kataru. Izvrsten je za otroke, prebolele in med nosečnostjo. I.

Najboljša dijetelčna in osveževalna pijača.

Henrik Mattoni, Karlsbad in Dunaj.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnice, Curih, Genova, Pariz, Linc, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzenja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curih, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Inomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.
Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
„ 12. „ 00 „ popoldne „ „
„ 6. „ 10 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
„ 1. „ 01 „ popoldne „ „
„ 8. „ 46 „ zvečer „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.
„ 11. „ 15 „ popoldne „ „
„ 6. „ 30 „ zvečer „ „

(12—273)

Koncipijenta

kateri ima vsaj državne izpite, vzprejme takoj po novem letu odvetnik na Spodnjem Štajerskem. — Naslov pové upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(1226—3)

Spreten

zastopnik za Kranjsko

se išče za žganjarijo, ki je na dobrem glasu.

Ponudbe naj se pošiljajo pod „1000“ upravništva „Slov. Naroda“.

(1168—13)

V svrhu spečavanja postavne dovoljenih državnih in mestnih premijskih srečk se iščejo
izurjeni agentje
 proti visoki proviziji. Ponudbe Rudolfa Moser v Bratislavi (Breslau) pod šifro „G. 3014“. (12-2-2)

Mala prodajalnica na prodaj!

V Hotiški fari blizu Litije, je lepa hiša z malo prodajalnicco na prodaj.
 Prodajalnica ima police in je urejena tako, da je je moči koj prevzeti, poleg nje so tri lepe sobe, klet, lep hlev in polje, katero ob hišo meji. Vse to odda se za 2000 gld. — Pri prevzetju plačalo se bode 500 gld. nakrat, ostala svota v letnih obrokih. — Več izve se pri lastniku te hiše gosp. Ivanu Wakoniggu, trgovcu v Šmartnem pri Litiji. (1240-1)

Na najnovejši in najboljši način
 umetne (694-48)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
 poleg čevlarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Zobni zdravnik

D^r. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi
 umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe v narkozi (umetno spanje) brez bolečin. (118-23)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a
Sebeohrana.

Češko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiva se v založni knjižarni „Verlags-Magazin R. F. Bierer“ v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34, kakor tudi v vsaki knjižarni. (291-40)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(360-37)

pri

nizozemsko-ameriški
 parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
 IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Izborna postrežba. Najnižje pasažirske cene.
 Pojasnila zastoj.

Za želodec.

(332-68)

Trnkoczy-jev

Cognac - grenčec

steklenica 50 kr., 12 steklenic 5 gld.

Slasten!

Učinkuje na želodec osvežujoče, krepilno, vzbuja tek in pospešuje probavo.

Dobiva se pri

Ubaldu pl. Trnkoczy-ju
 lekarnarju v Ljubljani.

— Pošilja se s obratno pošto. —

Za želodec.

Pristno

štajersko slivovko, najfinejši vinski
 tropinovec in tropinsko žganje

prodaja

(1163-13)

žganjarija Rajmunda Wieser-ja
 v Hočah pri Mariboru, Štirsko.

JANEZ OGRIS

« puškar »

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revol-
 verje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo
 streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-
 skušene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamovane z
 znamko tega zavoda (438-34)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške
 popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER).

pripraven v Richtrovi lékárni v Praze,
 všeobecně známý, bolesti utišující
 domácí lék k mazání, jest na
 skladě ve většině lékáren, láhev po
 1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování
 třeba se míti dobře na pozoru
 a přijmouti jen láhve s ochrannou
 známkou „ketvou“ jakožto
 pravé. Ústřední zásylatelství:
 Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(301-48)

Odlikovan na svetovni razstavi
 (1086) v Čikagi s svetinjo.

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

LEICHTLÖSLICHER CACAO

V jako živahnem trgu na Dolenjskem, prav blizu
 železniške postaje z jako obljudeno industrijsko okolico, s
 sedežem c. kr. okrajnega sodišča, c. kr. davkarije, c. kr.
 notarijata, hranilnice, se iz družinskih razlogov že 21 let
 obstoječa in v dobrem stanu se nahajajoča (1206-3)

trgovina z mešanim blagom

ležeča na glavnem trgu tik župne cerkve pod jako ugod-
 nimi pogoji **takoj odda in se more koj prevzeti.**
 Več pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

Proti kašlju in kataru, zla-
 sti pri mali deci, proti zasliženju,
 boleznim v vratu, žledodcu in
 mehuru se najbolje priporoča

Koroški
rimski vrelec.

Najfinejša namizna voda.

V zalogi pri M. E. Supan-u v Ljubljani in pri
 Fr. Dolenc-u v Kranju. (196-42)

V najem se dá za več let

veliko posestvo s pohištvom

v Dolju pri Borovnici. Posestvo je pripravno tudi za
 gostilno, ker leži poleg ceste, pol ure od železniške po-
 staje. Pogodba se zamore skleniti pri posestnici Mariji
 Borštnik, Kurja vas št. 4 v Ljubljani.

V tej hiši

(1228-3)

v gostilni „Pri Ribču“

v Kurji vasi pri Ljubljani

se tuji po najnižji ceni prenočujejo.

Glasovita

radi svojega učinka, odliko-
 vana radi svojih zdravilnih
 lastnostij s častno diplomo
 in zlato svetinjo na raz-
 stavi v Londonu in Parizu,
 z zlato svetinjo v Bru-
 selju in Tunisu.

Želodčna tinktura

lekarnja

G. PICCOLI-ja v Ljubljani

je vspešno

dietetično sredstvo,
 katero krepi in zdravi že-
 lodce, kakor tudi opravlja
 prebavnih organov izbornu
 pospešuje. (173-45)

Izdelovatelj razpošilja jo proti povzetku zneska v za-
 bojih po 12 steklenic za 1 gld. 36 kr., po 55 steklenic
 (zaboj tehtja 5 kg) za 5 gld. 26 kr. — Poštino plača
 vedno naročnik.

Cena jedni steklenici 10 kr.

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

Ljubljana

Mestni trg

št. 10.

Najboljše in najceneje

kupuje se

železo, železnina, okove,
 cement itd.

pri

Andrej Druškoviču

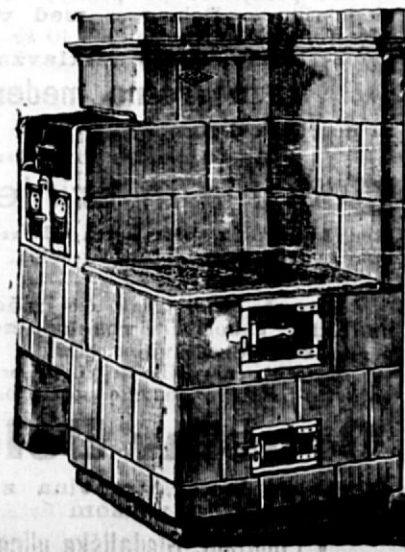
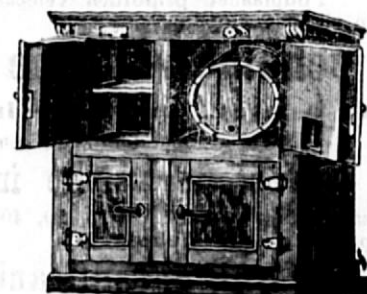
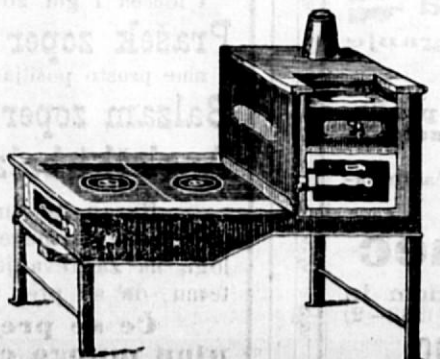
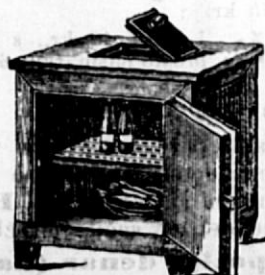
v Ljubljani

na Mestnem trgu št. 10.

Zaloga

nagrobni križev, štedil-
 nikov, finih žag, ledenic

(541-37) po najnižji ceni.

Da vsaka, če tudi le z vodo prirejena juha zadobi nenavadno dober okus, v to zadostuje, če ji pridamo nekoliko kapel

MAGGIJEVE zabele za juhe

Dobiva se pri I. Buzzoliniju. — Prazne originalne steklenice po 45 kr. se na novo polnijo z Maggijevo zabelo za 35 kr., a steklenice po 80 kr. za 52 kr. (958)

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835
na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitriola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

Povsod v zalogi. (801-20)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

Fernolendt.

Večjo množino tirolskega in dolenskega

vina (874-38)

le pristno blago — ponuja po primerno nizki ceni v posodah od 50 litrov višje

Jos. Paulin v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

— Ustanovljeno leta 1863. —

Svetovnoznane (1021-8)

so samoizdane, nagrajene

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika zaloga

vseh glasbil

gostilj, ceter, piščal, okarin, ustnih harmonik, ptičjih orgljic itd. itd., švicarskih ocelnih orgljic,

ki igrajo same od sebe in so nedosežne glede glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd. Knjiga z uzorci zastoj in franko.

Podjetnik za gozdna dela

20 parov konj se išče. — Delo na Kranjskem za celo leto dni zagotovljeno. Ponudbe pod „C. G.“ na anončno ekspedicijo A. Hirschfeld v Trstu. (1243-1)

Mej dobrimi stvarmi najboljše

kranjski liker iz planinskih zelišč

J. Klauer-ja
v Ljubljani.

Isti je nedosežen glede do-
brote in blagodejno upliva na
prebavne organe. (1220-2)

Glasom analize sodnega kemika gosp. profesorja B. Knapitsch-a je ta kranjski liker iz planinskih zelišč popolnoma čist in brez vseh zdravju škodljivih tvarin.

Posebno
ugodna prilika
za kupovanje

zimskih rokavic
iz tkanine
v bogati izbiri
Ferd. Bilina & Kasch
Zidovske ulice
št. 1
v Ljubljani.

(1231-2)

Prikladno

za božična darila.

Samo do 31. dne decembra

znatno znižanje cen.

Božična in novoletna darila.

Kot za darila prikladna književna dela v elegantnem vezu pri-
poročam:

Aškerčeve balade in romance, 2 gld. — Baumbach-Funtek:
Zlatorog, 2 gld. — Cimpermanove pesmi, z rudečim obrezom, 1 gld.
40 kr., z zlatim obrezom 1 gld. 60 kr. — Funtek: Godec, 1 gld. 80 kr.
— Gregorčičeve poezije, I. zvezek 2 gld., II. zvezek 1 gld. 50 kr. —
Jenko Ivan: Pesmi, 1 gld. 60 kr. — Pavline Pajkove zbrane spise,
I. zvezek 1 gld. 50 kr. — Pesjakove vijolice, 1 gld. 10 kr. — Razlagovo
pesmarico, 1 gld. — Preširnovi pesmi, 1 gld. 40 kr. — Stritarjeve
zbrane spise in Levstikove zbrane spise, Železnikarjevo pesma-
rico, 1 gld. 20 kr.

Za mladino priporočam knjige s podobami in povesti:

Veseli otroci, 40 kr. — Naše domače živali, na karton prilip-
ljeno, 70 kr. — Divje živali, isto tako, 70 kr. — Leporello, 90 kr. —
Sree, 4 sešitke v jednom zvezku, v platno vezano, 1 gld. 20 kr. — Šmida
povesti, štirje zvezki po 40 kr., in razne druge knjige s povestmi in prav-
ljicami.

Koledarji za leto 1894:

Skladni, stenski, vpisni, podložni, zabavni, žepni in evetlični
koledar. — Narodni koledar, broširan 60 kr., vezan 1 gld.

Najljubljeneje pozivljam na ogled moje

(1234-2)

božične razstave.

Z velespoštovanjem

J. Giontini.

Dobro, novo

slivovko

prodaja po 47 goldinarjev 100 litrov

Fr. Prijatelj (1210-6)

v Tržišču, pri Mokronogu, na Dolenjskem.

Podpisane priporočila velečastiti duhovščini
in slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe,
gospodom trgovcem

voščene zvitke in med

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav
po ceni. — Za čebelarje

izvrstni garantirani pitane

v škafih po 5 kg, 10 kg 50 in 60 kr., škafja
30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali
predplačilu. — Dobiva se med v satovji in
pitane v škafih po 20 40 kg prav po ceni.

Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja

raznovrstno medenino

na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

brinja in brinjevca

liter 1 gld. 20 kr., medeno žganje
liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsak čas med v panjih,
sodkih kakor tudi vosek in suho satovje
po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in za-
gotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenec

svečar in lektor, trgovina z medom in
voskom (1233-2)

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.

Lekarna „k
zlatemu držav-
nemu jabolku“.

J. PSERHOFER'ja

Dunaj, I.,
Singerstrasse
15.

Kri čistilne kroglice, preje univerzalne kroglice

imenovane, zaslužijo slednje ime po vsej pravici, ker je v resnici jako mnogo boleznij, v kojih so
te kroglice zares izvrstno učinkovale.

Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene in je malo obitelji, kjer bi ne imeli
vsaj malo zalogo tega izbornega domačega sredstva.

Mnogi zdravniki so priporočevali in priporočujejo te kroglice kot domače sredstvo, vzlasti
proti vsem boleznim, ki nastanejo v ledi slabe prebave in v ledi obstrukcij.

Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitok s 6 škat-
ljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitok kroglic
1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov
5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko jeden zvitok se ne more pošiljati)

Prosi se, izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi

podpis J. Pserhofer in sicer z rudečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino J. Pserhofer-ja,
1 lonček 40 kr., s
poštne prosto pošiljatev 65 kr.

Sok od ozkega trpotca Spitzweigerichsaft),
1 stekl. 50 kr.

Američansko mazilo zoper protin,
1 lonček 1 gld. 20 kr.

Prašek zoper pótne noge, cena škatljici
50 kr., s pošt-
nine prosto pošiljatev 75 kr.

Balzam zoper golšo, 1 stekl. 40 kr., s pošt.
prosto pošiljatev 65 kr.

Angleški balzam, 1 steklenica
50 kr.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in
inozemске farmacevtske specialitete ter se poskrbijo vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v za-
logi, na zahtevanje točno in najceneje. — Pošiljatev po pošti izvršujejo se najhitreje proti
temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošlje denar (najbolje s poštno nakaznico), potem je pošt-
nina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju. (1164-5)

Življenjska esenca (Praške kapljice),
1 stekleničica 22 kr.

Fijakerski prašek za prsi, 1 škatlja
35 kr., s
poštne prosto pošiljatev 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-ja,
najboljše sredstvo za
rast lasij, 1 pušca 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Steudel-a, 1 lonček
50 kr., s poštne prosto
pošiljatev 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bul-
rich-a, do-
mače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Naznanilo o prevzetju.

Čast mi je najudaneje naznaniti p. n. občinstvu in spoštovanim gospodom gostom, da sem prevzel gostilniške prostore

„pivovarne Perles“

v Slonovih ulicah.

Prizadeval si bodem z dobrimi pijačami, točno kuhinjo, ki je že od poprej na dobrem glasu, in pazljivo postrežbo ugoditi vsem zahtevam mojih spoštovanih gostov v teh ozirih ter beležim, proseč blagohotnega poseta,

z velespoštovanjem

(1245—1)

Fran Anzlin.

Samo še malo dnij!

Zrebanje že dne 28. decembra 1893

ogerske državne dobrodelne loterije.

Glavni dobitok 60.000 gld.

Vkupni dobitki 160.000 gld.

Srečke po 2 gld. se dobijo: pri loterijskem ravnateljstvu v Budimpešti (Budimpešta, Hauptzollamt, Halbstock), — pri vseh loterijskih, solnih in davčnih uradih, pri mnogih poštah uradih, pri „Merkurju“ na Dunaji in pri vseh mestih in znatnejših mestecih postavljenih organih za prodajanje srečk.

Budimpešta, dne 1. avgusta 1893.

(1109—6)

Kralj. ogersko loterijsko ravnateljstvo.

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižice je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Samo gld. 4.60

(1133—6)

zimska suknja iz lodna

iz močnega, debelega lodna, ki ga skoro ni moči raztrgati, s toplim, debelim podšivom, po najnovejši modi, solidno in dobro delano, z ovratnikom za zavijati in s stranskimi žepi za roke, rujave in sive boje, je nobarvene. Te sukoje so čudovito cenene, se prodajajo „en masse“ in naj ne zamudi noben čitatelj tega oglasa si je naročiti. Kot mera naj se raznani objem prsi in dolžina rokavov. — Tudi se prodaja nekoliko tisoč parov

zimskih hlač za gospode

debelih, čvrstih, toplih, dobro delanih, po jako nizki ceni, samo gld. 2.40 par. Pošilja se proti povzetju. — Naslov slove:

Apfel's Kleidermagazin, Wien, I., Fleischmarkt 12.

Najboljše železo

prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlato kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice h. šte. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (143—42)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

sta izšla:

Stenski koledar | Skladni koledar

za l. 1894.

za l. 1894.

Cena 25 kr., po pošti 28 kr.

Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Koledarja se dobivata v „Národní Tiskarni“, pri g. A. Zagorjan-u in pri drugih knjigotržcih.

Pristne ruske

gumijevе vrhne čevlje

prodaja v vsaki velikosti

(1234—1)

J. S. Benedikt

v Ljubljani, na Starem trgu.

Tvrška

Frana Detter-ja

v Ljubljani, na Starem trgu št. 1

priporoča svoje

šivalne stroje in slamoreznice.

Tu se tudi prodaja po znižani ceni samo nekoliko rabljena, tatov in ognja varna

(1188—6)

večja blagajnica.

Kravate za gospode

v posebnih novostih

pri

J. S. Benediktu v Ljubljani.

!! Darila za božične praznike !!

po prav nizkih cenah.

Priporočam vsake vrste žepne ure, stenske ure in prav lepe ure z nihalom, nove vrste, verižice, uhane, prstane, zapestnice in vse, kar v to stroko spada.

Pa še nekaj novega!

Slučajno sem v Švici veliko blaga in po ceni kupil, ter je hočem tudi po ceni razprodati.

Za prav obilen poset se priporoča

Fran Čuden

preje Slonove ulice, zdaj Glavni trg št. 25. (1107—8)

L. Luser-jev oblič za turiste.

Gotovo in hitro upravlja vaje sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(302) Meidling-Dunaj.

Pristen samo, če imata navod in oblič varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birnbacher; v Brezavi A. Aichinger; v Trgu (na Korškem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfenbutelu A. Huth; v Kranju K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wario; v Radovljici A. Roblek; v Celju J. Kupferschmid.

Ta oblič dobiva se le v jednej velikosti po 60 kr. Zahtevaj izrecno Luser-jev oblič za turiste.

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(917-14)

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je
Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
z ukusom bobove kave.

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči
kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave
in da je moč prirediti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo**
in **tečnejšo** kavo. — **Neprekošana kot primesek k na-**
vadni bobovi kavi. (417-35)

Seb. Kneipp

Priporoča se zlasti za gospé, otroke in bolnike.
Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.
Dobiva se povsod — $\frac{1}{2}$ kile po 25 kr.

VABILO

osnovalni zbor
uradniškega stavbinskega društva v Ljubljani

kateri bode
dne 17. decembra 1893 ob 3 $\frac{1}{2}$ uri popoldne
v velikem letnem salonu hotela „Pri Maliču“.

Dnevni red:

1. Nagovor t. č. predsednika.	3. Čitanje in posvetovanje o
2. Poročilo pripravljalnega od	pravilih
bora.	4. Volitev društvenega vodstva.

Posebna vabila se ne izdajajo.

(1232-2)

Pripravljalni odbor.

Doering-ovo milo

in s soso
v najfineje izdelanih okusnih kartonih
ki sodružujejo

po 3 komade

ter so prikladni

kot jeden najhastnovitejših, najbolj domačih
in najprijetljivejših pridelkov

božičnim darilom.

Brez povišanja cene.

(Dokler zaloga traja.)

— Dobiva se povsod. —

Generalno zastopstvo:

(1217-3)

A. MOTSCH & Cie., Dunaj, I., Lučeck Nr. 3.

Naznanilo o otvoritvi.

Usojam si s tem najuljudneje naznanjati, da sem **otvoril** tu v Ljubljani
Pod Trančo št. 2, na oglu Hradetzkyjevega mostu,
trgovino s papirjem

pod trdko

H. Meiringer.

Ob jednem najuljudneje pozivljam p. n. občinstvo na obiskavanje moje
bogato založene

božične razstave

albumov za poezije, fotografije in pismene znamke, pisalnih in
glasbenih map, konfekcijskega papirja v kasetah, korespon-

denčnih kart, vseh pisarniških in selskih potrebščin.
Tudi prevzamem naročila na tiskovine in litografska dela.
Dolgoletna praksa v tem mestu, kakor tudi zveze s prvimi tovarniškimi
hišami mi omogočajo, da zamorem slavno p. n. občinstvo vedno z najnovej-

šim in najboljšim blagom po jako nizkih cenah postreči.

Proseč prav mnogobrojnega poseta

z velespoštovanjem

(1235-3)

H. Meiringer.

1500 odej (plaht) za konje

neznano debelih, močnih, toplih, čvrstih, ki jih skoro ni moči raztrgati, 190 cm dolgih,
130 cm širokih, prevzetih od neke konkurzne mase, se prodajo po čudovito nizkih cenah,
in sicer dajem od danes naprej, dokler je še kaj v zalogi: (1132-6)

1 par = 2 komada

konjskih odej (plaht)

temnosivih, z raznobarveno, zelo krasno
borduro, za

samo gl. 3.—.

1 komad

angleške odeje za izvoščike

z rumenimi kosmatinami in raznobarveno
široko borduro, za

samo gl. 3.—.

Te odeje, ki se tudi lahko rabijo kot posteljne odeje, stale so preje več ko dva-
krat toliko. Ker jih je razmeroma le malo v zalogi in ker naročila kar kupoma prihaj-
ajo, naj se vsak požuri z naročilom, ki želi kupiti dobro odejo po nizki ceni. Naročila
izvršujejo se le proti povzetju ali pa če se preje vpošlje denar in naj se adresirajo:

Moric Apfel, Dunaj, I., Fleischmarkt 12.

Solidne, zložne, močne
in čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja

prva kranjska tvornica

za upogneno

pohištvo samo iz napo-
jenega masivnega lesa

Josipa Verbič-a

v Bistri, pošta Borovnica.

(345-38)

P. N.

Čast mi je najuljudneje naznaniti, da sem

„hôtel Liebold“ v Zagrebu

kateri je na najboljšem glasu, in ki leži blizu kralj. poštne in brzo-
javne urada in centralnega kolodvora z dném 1. oktobra t. l.
prevzel v lastno režijo.

Ker sem **30 sob**, ki so namenjene za potovalce, z **vsem kom-**
fortom oskrbel tako, kakor odgovarja novodobnim zahtevam, in ker
si bodem vedno vestno prizadeval, pri strogo solidni postrežbi streči
svojim gostom z najboljšimi, kar premoreta kuhinja in klet, smem se
nadejati, da me bode cenjeno p. n. občinstvo prav pridno obiskavalo.

Mojim prijateljem in znancem na Kranjskem, ki me gotovo še
niso pozabili, v vednost, da sem več let v Ljubljani v kazinski restav-
raciji in v hotelu „Pri Maliču“ stregel kot vrhovni natakhar.

Z velespoštovanjem

Dragotin Doljan

hôtelier.

(1241-1)

Razprodaja.

Zaradi preselitve v lastno hišo

v **Gradišče št. 9**

ki se ima vršiti v nastopnem letu, razprodajala bodem od
danes naprej

sladčičarske in vse druge v to stroko
spadajoče izdelke

po znižani ceni.

Dalje bodem razprodajala

okraske za božična drevesca, kom-
pote, sadline, malinov in limonin
sok, sploh vse, kar se nahaja v
moji zalogi.

Za mnogobrojna naročila, koja izvršujem točno in vestno,
se priporočam

z velespoštovanjem

Josipina Šumi

v Ljubljani.

(1159-9)

Odklikovana z zlato svetinjo na dež. kmetijski razstavi v Pragi 1893.

Odklikovana z zlato svetinjo na dež. kmetijski razstavi v Pragi 1893.

Lekar **A. Hofmann**, Klosterneuburg pri Dunaji,
priporoča že mnogo let preskušeno, bo-
lesti utešujoče domače
sredstvo

konc. mazilo za ude (protinova
tekočina)
v steklenicah po 50 kr. ali 1 gld., po pošti 15 kr. več.
Dobiva se v lekarnah in pri glavni zalogi: lekarnar
A. Hofmann, Kloster-
neuburg.

Mi prinašamo svojo

Božično razstavo

v jako lepih lesnih rezbarijah, jerbasih in mizicah za ovetlitve, ko-
šaricah za ročno delo. Veliko množino

igračk vsake vrste

muzikalnih stvari itd. itd. najbolje priporočamo pažnji občinstva.
Z velespoštovanjem

Fr. Stampfel

Kočevska domača obrt

na Kongresnem trgu v „Tonhalle“.

Gričar & Mejač

v Ljubljani, Slonove ulice

priporočata

Zimske gospodske obleke od gld. 14.—

„ deške „ „ 10.—

„ otroške „ „ 4.—

„ vrhne suknje „ 15.—

Menčikove z pelerinom „ 15.—

Sacco iz lodna „ 8.—

Kožušne sacco (oposum) „ 23.—

Hlače „ 3.50

Spalne suknje „ 10.—

Havelocke „ 12.—

Dalje

veliko izbér

najmičnejših novostij

gospojinskih in dekljskih konfekcijah,

Velika zaloga

(300—4)

mufov, boa, čepic za drsalce, ovratnikov itd.

Najboljše izdelano

perilo in kravate.

Vse po najboljšem dunajskem kroju.

Primerna

božična in novoletna darila!

Frid. Hoffmann

urar, Dunajska cesta, Ljubljana.

Priporoča svojo **veliko zalogo vsake vrste žepnih ur, zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla**, kakor tudi ur z nihalom, stenskih in ur z budilnikom samo dobre do najfinejše kakovosti **po najnižjih cenah.** Specialitete in novosti v žepnih urah, kakor tudi ure z nihalom, stenske ure in ure z budilom so vedno v zalogi. (1244—1)

Popravki se izvršujejo dobro in solidno.

Ferd. Bilina & Kasch

v Ljubljani, v Židovskih ulicah

imata

veliko zalogo pristno ruskih
gumijevih vrhnih čevljev.

Najboljši proizvod.

Zlasti priporočava svoje **visoke, tople in nepremočljive, pristno ruske**

čevlje za sneg (krplje)

za gospe in gospode.

(1230—2)

Cene vsem čevljem so kolikor možno nizko nastavljene.

Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za gradnjo hišic

so slej ko prej nedosežene ter so **najpri-
ljubljenejše božično darilo** otrokom,
ki so čez tri leta stari. Tudi so cenejše,
nego vsako drugo darilo, kajti one **trpijo
mnogo let** in jih je moči celo po dalj-
šem času **popolniti in povečati.** Pristne
sidro-omarice s kamenčki za

gradnjo hišic itd.

reprezentujejo **edino** igro, ki je v **vseh
deželah žela nepristransko pohvalo**,
in katero vsak, ki jo pozna, iz prepričanja
dalje priporoča. Kdor se še ni seznanil s
tem sredstvom, da se otrok igraje se pri-
jetno zabava, kateri igri skoro ni najti pri-
mere, naj si naroči čim hitreje od podpi-
sane firme **novi bogato ilustrovani
cenik** in naj čita v njem natisnena mne-
nja, ki so izredno laskava. — Pri kupo-
vanji blagovoli naj se izrecno zahtevati:

Richterjeve sidro-omarice s kamenčki za gradnjo hišic
(Richter's Anker-Steinbaukasten) in naj se **odločno odkloni** vsaka
omarica **brez tovarniške znamke sidra**: kdor to ne stori, dobi lahko
posnetek, ki je menj vreden. **Pristne sidro-omarice s kamenčki
za gradnjo hišic** se dobé za ceno 35 kr., 70 kr., 80 kr. do 5 gld.
in više in so v zalogi

v vseh finejših trgovinah z igračami.

Novo! Richterjeve strpljivosti igre: **Jajce Kolombovo, strelovod, teš-
telj v jezli, preganjalec muh ali trm, Pythagoras itd.** Novi zvezki
sodržujejo tudi vesele zanimive zadatke za **dvojne igre.** Cena igri 35 kr. Pristno
samo s sidrom! (1145—11)

F. Ad. Richter & Cie.,

I. avstro-ogerska c. in kr. priv. tovarna sidro-omaric s kamenčki za grajenje hišic.
Dunaj, I., Nibelungengasse 4, Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotter-
dam, London E. C., New-York.

DITMAR-SVETILKE

za vsake vrste razsvetljevanja!

**Namizne svetilke, viseče svetilke, lestenci, stenske svetilke,
svetilnice in laterne,
svetilke s podstavkom in na stebrih s čipkastim sencilom.**

Največja fabrikacija palilnikov.

(993—10)

Petrolejski palilnik s svetilno močjo 4 do 130 sveč.

R. DITMAR, c. in kr. priv. tovarna svetilk na Dunaji,

III., Erdbergstrasse 23, 25, 27 in III., Schwalbengasse 2, 3, 4.

Ditmar-svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

Od neke dajatve pre-
ostalih 2000 komadov
tako imenovanih

plaht

za

vojaške konje

se zaradi prepletenih (ne povsem čisto izvedenih)
obrobov za **smešno nizko ceno 2 gld. 50
kr.** komad in 4 gld. 53 kr. par razprodajajo
direktno poljedelcem. (1219—2)

Te debele plahte, ki so skrajno trpežne, so
so tople kakor kožuh kaci 140×190 cm. velike
(pokrijejo torej malone celega konja) s tremi ši-
rokimi obrobi prevideni.

Če se naroči več kot 6 parov se pošlje pošt-
nine prosto.

Razločno pisana naročila, ki se izvršujejo
le, če se preje znesek vpošlje ali pa proti pošt-
nemu povzetju, naj se pošljejo generalnemu za-
stopniku „zjedinenih tovarn volnena blaga“ **S.
Kommern, Dunaj III/2 Hintere Zeli-**
antstrasse 3.

NB. Za tisto, kar komu ugajalo ne
bi, se zavezuje, dobljeni znesek nazaj poslati.

Samo nekoliko izmed mnogih naročiteljev:
Župan A. Rovani v Podkrajju p. Col na
Kranjskem piše: z prejetim blagom sem zelo za-
dovoljen, prosim da mi pošljete še 5 plaht itd.

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu !

Vsak dan se prodaja: (1148-5)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specializiranih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Za Božič in Novo leto
priporočam po nizki ceni
vizitnice in vošilne karte
v navadni in najfinejši obliki
„Národní Tiskarna“
v Ljubljani.

J. ANDEL-A

novi izumljeni

prekomorski prašek

— ugonablja prav sigurno: —

ščurke, molje, stenice, bolhe, žoharje, muhe, mravlje, prešičke, ptičje pršice, sploh vse žuželke.

== Dobiva se pristen povsod tam, kjer se nahajajo Andelovi plakati. ==

Tovarna in razpošiljalnica:

(784-7)

J. ANDEL, drogerija „pri črnem psu“,
v Pragi, Husova ulica št. 13.

Pristni prašek se dobiva v Ljubljani pri **Albinu Šličarju**, Dunajska cesta št. 9.

Za
Miklavževa in Božična darila
priporočam slav. občinstvu svojo na novo otvoreno in bogato založeno
sladčičarnico.

Dobiva se tudi vsak dan sveži ržen, kakor tudi vsake druge vrste kruh.

Z odličnim spoštovanjem (1203-3)

Jakob Zalaznik

pekovski in sladčičarski mojster

v Ljubljani, na Starem trgu.

Universum!

Universum!

Universum

novi popravljena zapenjača, pri pravih Jägerjevih srajcah

zelo praktično, kakor pri belih srajcah, prirejena spredaj.

Cene: male srednje velike večje
gld. 3-30 gld. 3-60 gld. 3-90 60-90 kr. višje.

Dobiva se samo pri

Henriku Kendi

Ljubljana.

(1156-5)

Glavna zaloga pristnega dr. Jägerjevega perila in izključno privilegovanih normalnih jezdniških hlač za civilne osebe ter c. in kr. častnike.

Zapenja se spredaj!

Zapenja se spredaj!

Lepa božična in novoletna darila

dobé se v trgovini

Antona Zagorjan-a

Naročila z dežele setočno izvršujejo.

v Ljubljani, v Zvezdi št. 7.

Posebno se priporočam:

Vizitnice z obratno pošto.

Krasno vezane zbrane spise:

Jurčičeve

11 zvezkov po 1 gld.

Levstikove

nevezane 10 gld. 50 kr.

Stritarjeve

nevez. gld. 15.—, vez. gld. 18-50 ali gld. 20-70.

Vošnjakove

nevez. 70 in 50 kr., vez. gld. 1-20 in gld. 1.—.

Pavline Pajkove

nevez. gld. 1.—, vez. gld. 1-50.

Za otroke!

Novo!

Novo!

Mladini

za kratek čas.

Pesmi z lepimi koloriranimi podobami.

Cena 60 kr.

Živali v podobah
s slovenskimi nadpisi.

Cena 80 in 45 kr.

Za gospodičine in gospode!

Jako elegantni pisemski papir in zavitke v kartonih

od 35 kr. do 6 gld.

Albume za slike in poezije.

Spominske knjige

od 50 kr. do 12 gld.

Najnovejše zelo krasne slike na steklu.

Gospodičine in gospode na deželi naroče naj z dopisnicami in postreženi bodo točno in solidno.

Krasno vezane

pesmi:

Prešernove

nevez. 80 kr., vez. gld. 1-30 ali gld. 1-80.

Aškerčeve

nevez. gld. 1-20, vez. gld. 2.—.

Gregorčičeve

I. nevez. gld. 1-20, vez. gld. 2.—.

II. nevez. gld. 1.—, vez. gld. 1-60.

Zlatorog

nevez. gld. 1.—, vez. gld. 2.—.

Funtek: Godec

nevez. gld. 1-20, vez. gld. 2.—.

Stenske, skladne (zelo lepe slovenske, kakeršnih do sedaj ni bilo), žepne in druge koledarje.

Národní koledar.

Pisne podloge s koledarjem na pivnem papirju.

Iz slik na kartonih sestavljene jaslice.

— Pri manjših naročilih priračuna se poštnina. — Vrednosti čez 5 gld. so poštnine proste. —

„Glasbena Matica“ priporočam **Nedvedov Album** — 12 samospevov s spremljevanjem glasovirja — po 1 gld. 50 kr., po pošti 5 kr. več. — Razpošilja poverjenik **Anton Zagorjan**.

Elegantne pisalne garniture in stojala,
v katera so urezani národní pozdravi.

Vizitke, vošilne karte.

Vse pisarniške potrebščine.